Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά C

C/2026/4813

8.9.2026

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

για την επικαιροποίηση των κατευθυντηρίων γραμμών της Επιτροπής όσον αφορά τα πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2019/904 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον

(C/2026/4813)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Σελίδα

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ 4
2. ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ 5
   - 2.1. Ορισμός της πλαστικής ύλης (άρθρο 3 σημείο 1) 5
     - 2.1.1. Πολυμερές 6
     - 2.1.2 Μπορεί να λειτουργήσει ως κύριο δομικό συστατικό των τελικών προϊόντων 6
     - 2.1.3. Φυσικά πολυμερή που δεν έχουν τροποποιηθεί χημικώς 6
   - 2.2. Πλαστικό προϊόν μίας χρήσης [άρθρο 3 σημείο 2)] 8
     - 2.2.1. Περιεκτικότητα σε πλαστική ύλη: κατασκευάζεται εξολοκλήρου ή εν μέρει από πλαστική ύλη 8
     - 2.2.2. Μίας χρήσης 9
     - 2.2.3 Επαναπληρώσιμη και επαναχρησιμοποιήσιμη φύση του προϊόντος 9
3. ΣΧΕΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2019/904 ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 94/62/ΕΚ 10
4. ΕΙΔΙΚΑ ΑΝΑ ΠΡΟΪΟΝ ΚΡΙΤΗΡΙΑ 11
   - 4.1. Περιέκτες τροφίμων 11
     - 4.1.1. Περιγραφή προϊόντος και κριτήρια της οδηγίας 11
     - 4.1.2. Επισκόπηση προϊόντων και κατάλογος επεξηγηματικών παραδειγμάτων 13
   - 4.2. Πακέτα και περιτυλίγματα 16
     - 4.2.1 Περιγραφή προϊόντος και κριτήρια της οδηγίας 16
     - 4.2.2. Επισκόπηση προϊόντων και κατάλογος επεξηγηματικών παραδειγμάτων 17
   - 4.3. Μαχαιροπίρουνα, πιάτα, καλαμάκια και αναδευτήρες 18
     - 4.3.1. Περιγραφές προϊόντος στην οδηγία 18
     - 4.3.2. Επισκόπηση προϊόντων και κατάλογος επεξηγηματικών παραδειγμάτων 19
   - 4.4. Περιέκτες ποτών, φιάλες ποτών και κυπελλάκια (και τα καπάκια, τα προστατευτικά καλύμματα και τα καλύμματά τους) 21
     - 4.4.1 Περιγραφή προϊόντος και κριτήρια της οδηγίας 21
     - 4.4.2. Καπάκια, καλύμματα και προστατευτικά καλύμματα 22
     - 4.4.3. Ειδικές ανά προϊόν εξαιρέσεις 24
     - 4.4.4. Επισκόπηση προϊόντων και κατάλογος επεξηγηματικών παραδειγμάτων 24
   - 4.5 Διαφοροποίηση μεταξύ ορισμένων (σχετικών) κατηγοριών προϊόντων 27
     - 4.5.1. Βασικά στοιχεία διάκρισης μεταξύ περιεκτών τροφίμων και περιεκτών ποτών 27
     - 4.5.2. Βασικά στοιχεία διάκρισης ανάμεσα σε περιέκτες τροφίμων και κυπελλάκια 28
     - 4.5.3. Βασικά στοιχεία διάκρισης ανάμεσα σε περιέκτες ποτών, φιάλες ποτών και κυπελλάκια 29
     - 4.5.4. Βασικά στοιχεία διάκρισης μεταξύ περιεκτών τροφίμων, και πακέτων και περιτυλιγμάτων 29
     - 4.5.5. Βασικά στοιχεία διάκρισης μεταξύ πιάτων και περιεκτών τροφίμων 30

4.6. Λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς 31
4.6.1. Περιγραφή προϊόντος και κριτήρια της οδηγίας 31
4.6.2. Επισκόπηση προϊόντων και κατάλογος επεξηγηματικών παραδειγμάτων 31
4.7. Μπατονέτες 32
4.7.1. Περιγραφή προϊόντος και κριτήρια της οδηγίας 32
4.7.2. Ειδικές ανά προϊόν εξαιρέσεις 33
4.7.3. Επισκόπηση προϊόντων και κατάλογος επεξηγηματικών παραδειγμάτων 33
4.8. Μπαλόνια και ξυλάκια στήριξης μπαλονιών 34
4.8.1. Περιγραφή προϊόντος και κριτήρια της οδηγίας 34
4.8.2. Ειδικές ανά προϊόν εξαιρέσεις 35
4.8.3. Επισκόπηση προϊόντων και κατάλογος επεξηγηματικών παραδειγμάτων 35
4.9. Σερβιέτες υγιεινής, ταμπόν και εφαρμογείς ταμπόν 36
4.9.1 Περιγραφή προϊόντος και κριτήρια της οδηγίας 36
4.9.2. Επισκόπηση προϊόντων και κατάλογος επεξηγηματικών παραδειγμάτων 37
4.10 Υγρά μαντηλάκια 38
4.10.1. Περιγραφή προϊόντος, κριτήρια και εξαιρέσεις της οδηγίας 38
4.10.2. Επισκόπηση προϊόντων και κατάλογος επεξηγηματικών παραδειγμάτων 39
4.11. Προϊόντα καπνού με φίλτρο και φίλτρα που κυκλοφορούν στο εμπόριο για χρήση σε συνδυασμό με προϊόντα καπνού 41
4.11.1. Περιγραφή προϊόντος και κριτήρια της οδηγίας 41
4.11.2. Επισκόπηση προϊόντων και κατάλογος επεξηγηματικών παραδειγμάτων 41
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ – Επισκόπηση των πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης, των περιγραφών τους και των σχετικών απαιτήσεων που προβλέπονται στην οδηγία 43

Για κάθε χρήση ή αναπαραγωγή φωτογραφιών ή άλλου υλικού τα οποία δεν καλύπτονται από δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας της ΕΕ πρέπει να ζητείται άδεια απευθείας από τους κατόχους των σχετικών δικαιωμάτων.

Το έγγραφο καλύπτεται από τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας που ανήκουν στην © Ευρωπαϊκή Ένωση, 2021.

Εικονογράφηση: © Gettyimages.

1. **ΕΙΣΑΓΩΓΗ**

Το παρόν έγγραφο παρέχει καθοδήγηση για την ερμηνεία και την εφαρμογή της οδηγίας (ΕΕ) 2019/904 σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον ([1]) (στο εξής: «οδηγία» ή «οδηγία για τα πλαστικά μίας χρήσης»).

Αποτελεί επικαιροποίηση των κατευθυντηρίων γραμμών της Επιτροπής σχετικά με τα πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης σύμφωνα με την οδηγία (ΕΕ) 2019/904 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον ([2]). Οι μόνες αλλαγές σε σύγκριση με την προηγούμενη έκδοση έγιναν στον πίνακα 4-6 στο τμήμα 4.4.2., ο οποίος παρουσιάζει ενδεικτικά παραδείγματα διαφόρων τύπων καπακιών, καλυμμάτων και καλυμμάτων πλαστικών περιεκτών ποτών μίας χρήσης και πλαστικών κυπέλλων μίας χρήσης για ποτά. Ειδικότερα, προστίθεται το παράδειγμα πλαστικού πώματος που χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με κάλυμμα φύλλου αλουμινίου, το οποίο χρησιμοποιείται π.χ. για φιάλες από πολυαιθυλένιο υψηλής πυκνότητας που περιέχουν γάλα επεξεργασμένο σε υπερυψηλή θερμοκρασία.

Η οδηγία εφαρμόζεται σε όλα τα πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης που απαριθμούνται στο παράρτημά της, καθώς και σε όλα τα προϊόντα που κατασκευάζονται από οξοδιασπώμενη πλαστική ύλη και στα αλιευτικά εργαλεία που περιέχουν πλαστικές ύλες. Με το άρθρο 12 της οδηγίας ανατίθεται στην Επιτροπή η αρμοδιότητα ανάπτυξης κατευθυντήριων γραμμών, οι οποίες περιλαμβάνουν παραδείγματα για το τι πρέπει να θεωρείται πλαστικό προϊόν μίας χρήσης για τους σκοπούς της οδηγίας. Οι παρούσες κατευθυντήριες γραμμές εστιάζουν στα πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης που περιλαμβάνονται στο παράρτημα και τα οποία απαριθμούνται ακολούθως.

— μπαλόνια·

— Ξυλάκια στήριξης μπαλονιών·

— περιέκτες ποτών με χωρητικότητα έως και τριών λίτρων συμπεριλαμβανομένων των καπακιών και των καλυμμάτων τους·

  — περιέκτες ποτών από διογκωμένο πολυστυρένιο συμπεριλαμβανομένων των καπακιών και των καλυμμάτων τους·

  — φιάλες ποτών με χωρητικότητα έως και τριών λίτρων συμπεριλαμβανομένων των καπακιών και των καλυμμάτων τους·

— αναδευτήρες ποτών·

— μπατονέτες·

— κυπελλάκια·

  — κυπελλάκια από διογκωμένο πολυστυρένιο συμπεριλαμβανομένων των προστατευτικών καλυμμάτων και των καπακιών τους·

  — κυπελλάκια, συμπεριλαμβανομένων των προστατευτικών καλυμμάτων και των καπακιών τους·

— μαχαιροπίρουνα (πιρούνια, μαχαίρια, κουτάλια, ξυλάκια φαγητού)·

— περιέκτες τροφίμων·

  — περιέκτες τροφίμων από διογκωμένο πολυστυρένιο·

— λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς·

— πακέτα και περιτυλίγματα·

— πιάτα·

— σερβιέτες υγιεινής, ταμπόν και εφαρμογείς ταμπόν·

— καλαμάκια·

— προϊόντα καπνού με φίλτρο και φίλτρα που κυκλοφορούν στο εμπόριο για χρήση σε συνδυασμό με προϊόντα καπνού·

— υγρά μαντηλάκια.

([1]) ΕΕ L 155 της 12.6.2019, σ. 1.
([2]) ΕΕ C 216 της 7.6.2021, σ. 1.

Οι κατευθυντήριες γραμμές δεν καλύπτουν λεπτομερώς τα αλιευτικά εργαλεία και τα προϊόντα που κατασκευάζονται από οξοδιασπώμενη πλαστική ύλη. Όσον αφορά τα τελευταία, το άρθρο 5 της οδηγίας απαγορεύει όλα τα προϊόντα από οξοδιασπώμενη πλαστική ύλη, είτε είναι μίας χρήσης είτε όχι, και δεν προβαίνει σε διάκριση μεταξύ βιοαποδομήσιμης και μη βιοαποδομήσιμης οξοδιασπώμενης πλαστικής ύλης.

Το παρόν έγγραφο παρέχει καθοδήγηση σχετικά με τους βασικούς ορισμούς της οδηγίας και παραδείγματα των προϊόντων τα οποία θεωρείται ότι εμπίπτουν εντός ή εκτός του πεδίου εφαρμογής της. Τα παραδείγματα αυτά είναι ενδεικτικά και χρησιμεύουν αποκλειστικά για να παράσχουν μια εικόνα για τον τρόπο ερμηνείας κάποιων ορισμών και των σχετικών απαιτήσεων της οδηγίας όσον αφορά τα συγκεκριμένα πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης. Το περιεχόμενο, συμπεριλαμβανομένων των παραδειγμάτων, αντικατοπτρίζει τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και, ως εκ τούτου, δεν είναι νομικά δεσμευτικό. Η δεσμευτική ερμηνεία της ενωσιακής νομοθεσίας αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ειδικότερα, λόγω της πανδημίας του κορονοϊού, επισημαίνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 11 απαιτείται τα μέτρα για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και την εφαρμογή των άρθρων 4 έως 9 της οδηγίας να συμμορφώνονται με το ενωσιακό δίκαιο περί τροφίμων, προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι δεν θίγεται η υγιεινή και η ασφάλεια των τροφίμων. Η αιτιολογική σκέψη 14 απαιτεί περαιτέρω τα μέτρα να μη θέτουν επίσης σε κίνδυνο τις ορθές πρακτικές υγιεινής, τους κανόνες ορθής παρασκευαστικής πρακτικής και την πληροφόρηση των καταναλωτών.

2. **ΓΕΝΙΚΟΙ ΟΡΟΙ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ** ([3])

2.1. **Ορισμός της πλαστικής ύλης (άρθρο 3 σημείο 1)**

Ο ορισμός της πλαστικής ύλης παρέχεται στο άρθρο 3 σημείο 1:

«“πλαστική ύλη”: ένα υλικό που αποτελείται από ***πολυμερές, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006*** *([4]), στο οποίο μπορεί να έχουν προστεθεί πρόσθετα ή άλλες ουσίες, και το οποίο* ***μπορεί να λειτουργήσει ως κύριο δομικό συστατικό*** *των τελικών προϊόντων, με* ***εξαίρεση τα φυσικά πολυμερή που δεν έχουν τροποποιηθεί χημικώς****»·[η επισήμανση των συντακτών].*

Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 11, το άρθρο 3 σημείο 1 της οδηγίας παραπέμπει στον ορισμό που παρατίθεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 (στο εξής: κανονισμός REACH) και προσθέτει περαιτέρω στοιχεία για να διατυπώσει έναν προσαρμοσμένο και, ως εκ τούτου, χωριστό ορισμό.

Στην αιτιολογική σκέψη 11 επισημαίνονται ρητά τα χρώματα, τα μελάνια και οι κόλλες, ως πολυμερή υλικά τα οποία εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας και δεν θεωρείται ότι εμπίπτουν στον ορισμό των πλαστικών υλών του άρθρου 3 σημείο 1. Συνεπώς, ένα τελικό (κατά τα άλλα) προϊόν χωρίς πλαστική ύλη στο οποίο εφαρμόζονται αυτά τα υλικά δεν αποτελεί πλαστικό προϊόν μίας χρήσης βάσει της παρούσας οδηγίας. Πολλοί από τους όρους και τις έννοιες που χρησιμοποιούνται στο άρθρο 3 σημείο 1 και στην αιτιολογική σκέψη 11 χρειάζονται περαιτέρω διευκρίνιση. Οι ενότητες που ακολουθούν παρέχουν καθοδήγηση σχετικά με τους βασικούς όρους, και κυρίως σχετικά με τους εξής:

— πολυμερές (ενότητα 2.1.1)·

— μπορεί να λειτουργήσει ως κύριο δομικό συστατικό των τελικών προϊόντων (ενότητα 2.1.2)· και

— φυσικά πολυμερή που δεν έχουν τροποποιηθεί χημικώς (ενότητα 2.1.3).

([3]) Η καθοδήγηση που παρέχεται στο παρόν κεφάλαιο δεν εφαρμόζεται στην ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με τα υλικά που έρχονται σε επαφή με τρόφιμα και, ειδικότερα, στον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 10/2011 για τα πλαστικά υλικά που έρχονται σε επαφή με τρόφιμα, όπου, σε ορισμένες περιπτώσεις, χρησιμοποιούνται παρόμοιες έννοιες και ορισμοί, αλλά με εν μέρει διαφορετική ερμηνεία η οποία αντικατοπτρίζει τα διαφορετικά πλαίσια.

([4]) Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2006, για την καταχώριση, την αξιολόγηση, την αδειοδότηση και τους περιορισμούς των χημικών προϊόντων (REACH) και για την ίδρυση του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων καθώς και για την τροποποίηση της οδηγίας 1999/45/ΕΚ και για κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 793/93 του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1488/94 της Επιτροπής καθώς και της οδηγίας 76/769/ΕΟΚ του Συμβουλίου και των οδηγιών της Επιτροπής 91/155/ΕΟΚ, 93/67/ΕΟΚ, 93/105/ΕΚ και 2000/21/ΕΚ (ΕΕ L 396 της 30.12.2006, σ. 1).

2.1.1. *Πολυμερές*

Το άρθρο 3 σημείο 1 της οδηγίας παραπέμπει στον ορισμό του πολυμερούς που παρέχεται στο άρθρο 3 σημείο 5 του κανονισμού REACH, ο οποίος έχει ως εξής:

«*Πολυμερές: ουσία η οποία αποτελείται από μόρια χαρακτηριζόμενα από ακολουθία ενός ή περισσότερων τύπων μονομερών μονάδων. Τα μοριακά βάρη των εν λόγω μορίων πρέπει να καλύπτουν κάποιο φάσμα μέσα στο οποίο οι διαφορές μοριακού βάρους οφείλονται πρωτίστως στη διαφορά του αριθμού των μονομερών μονάδων που τα απαρτίζουν. Ένα πολυμερές περιλαμβάνει τα εξής:*

α) *μια απλή κατά βάρος πλειοψηφία μορίων που περιέχουν τρεις τουλάχιστον μονομερείς μονάδες συνδεδεμένες με ομοιοπολικούς δεσμούς με τουλάχιστον άλλη μία μονομερή μονάδα ή με άλλο αντιδρών συστατικό·*

β) *λιγότερο από μια απλή κατά βάρος πλειοψηφία μορίων ενός και του αυτού μοριακού βάρους.*

Στο πλαίσιο του παρόντος ορισμού, ως "μονομερής μονάδα" νοείται η αντιδρώσα μορφή μιας μονομερούς ουσίας ενός πολυμερούς.».

Για να συμπληρωθεί ο ορισμός του πολυμερούς όπως διατυπώνεται στον κανονισμό REACH, πρόσθετη καθοδήγηση παρέχεται στο έγγραφο καθοδήγησης του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Χημικών Προϊόντων (ECHA) για τα πολυμερή και τα μονομερή ([5]) (στο εξής: έγγραφο καθοδήγησης του ECHA):

«*Ένα πολυμερές, όπως κάθε άλλη ουσία που ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 1 [του κανονισμού REACH], μπορεί επίσης να περιέχει πρόσθετα που είναι απαραίτητα για τη διατήρηση της σταθερότητας του πολυμερούς και προσμείξεις που προέρχονται από τη διαδικασία παρασκευής. Οι εν λόγω σταθεροποιητές και οι προσμείξεις θεωρείται ότι αποτελούν μέρος της ουσίας*».

2.1.2. *Μπορεί να λειτουργήσει ως κύριο δομικό συστατικό των τελικών προϊόντων*

Στο άρθρο 3 σημείο 1 της οδηγίας η πλαστική ύλη ορίζεται ως «*ένα υλικό (…) το οποίο* ***μπορεί να λειτουργήσει ως κύριο δομικό συστατικό*** *των τελικών προϊόντων*». Η πτυχή της ικανότητας λειτουργίας του πολυμερούς ως κύριου δομικού συστατικού των τελικών προϊόντων αφορά τον ορισμό της πλαστικής ύλης και όχι τον ορισμό του πλαστικού προϊόντος μίας χρήσης. Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο του ορισμού της πλαστικής ύλης το κριτήριο αυτό πρέπει να εκληφθεί ως γενική έννοια. Δεδομένου ότι το άρθρο 3 σημείο 1 δεν καθορίζει και δεν περιορίζει με οποιονδήποτε τρόπο τον τύπο του τελικού προϊόντος ούτε την ποσότητα του πολυμερούς, διάφορα πολυμερή μπορούν, καταρχήν, να λειτουργήσουν ως κύριο δομικό συστατικό των τελικών προϊόντων.

2.1.3. *Φυσικά πολυμερή που δεν έχουν τροποποιηθεί χημικώς*

Τα πολυμερή τα οποία πληρούν τις ακόλουθες δύο προϋποθέσεις που προβλέπονται στο άρθρο 3 σημείο 1 εξαιρούνται από την οδηγία: i) χαρακτηρίζονται ως φυσικά πολυμερή και ii) πληρούν την απαίτηση να μην έχουν τροποποιηθεί χημικώς. Οι όροι αυτοί διευκρινίζονται περαιτέρω στην αιτιολογική σκέψη 11:

«***Μη τροποποιημένα φυσικά πολυμερή****, κατά την έννοια του ορισμού των "****μη χημικώς τροποποιημένων ουσιών****" του* ***άρθρου 3 σημείο 40) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006****[...], θα πρέπει να εξαιρεθούν της παρούσας οδηγίας διότι* ***απαντώνται σε φυσική μορφή στο περιβάλλον****. Ως εκ τούτου, για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, ο ορισμός του πολυμερούς στο άρθρο 3 σημείο 5) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006 θα πρέπει να προσαρμοστεί και θα πρέπει να διατυπωθεί χωριστός ορισμός» [η επισήμανση των συντακτών]*

«*Οι πλαστικές ύλες που παράγονται με* ***τροποποιημένα φυσικά πολυμερή*** *ή οι πλαστικές ύλες που παράγονται από* ***βιολογικές, ορυκτές ή συνθετικές αρχικές ουσίες δεν απαντώνται στη φύση*** *και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να καλύπτονται από την παρούσα οδηγία. Ως εκ τούτου, ο προσαρμοσμένος ορισμός των πλαστικών υλών θα πρέπει να καλύπτει τα είδη από* ***καουτσούκ με βάση πολυμερές*** *και τα* ***βιοαποδομήσιμα πλαστικά****, ανεξάρτητα από το αν προέρχονται από βιομάζα ή προορίζονται να βιοαποδομηθούν με τον καιρό» [η επισήμανση των συντακτών].*

i) Φυσικά πολυμερή

Ο όρος «φυσικό πολυμερές» ορίζεται στο έγγραφο καθοδήγησης του ECHA ως εξής:

«*Ως φυσικά πολυμερή νοούνται τα πολυμερή που είναι αποτέλεσμα διαδικασίας πολυμερισμού που έχει* ***λάβει χώρα στη φύση, ανεξαρτήτως της διαδικασίας εκχύλισης*** *με την οποία έχουν εκχυλιστεί. Αυτό σημαίνει ότι τα φυσικά πολυμερή δεν είναι απαραιτήτως "****ουσίες που απαντούν στη φύση****" όταν αξιολογούνται σύμφωνα με τα κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 3 σημείο 39 του κανονισμού REACH». [η επισήμανση των συντακτών].*

([5]) Ευρωπαϊκός Οργανισμός Χημικών Προϊόντων (2012). Καθοδήγηση σχετικά με τα μονομερή και τα πολυμερή. Ενότητες 2.2. και 3.2.1.3. Πηγή: https://echa.europa.eu/documents/10162/2324906/polymers_el.pdf.

Το άρθρο 3 σημείο 39 του κανονισμού REACH ορίζει τις ουσίες που απαντούν στη φύση ως εξής:

«***Ουσίες που απαντούν στη φύση***: *ουσία που* ***απαντά στη φύση*** *υπό καθαρή μορφή, αμεταποίητη ή μεταποιημένη μόνον με χειροκίνητα, μηχανικά ή βαρυτικά μέσα· με διάλυση στο νερό, με επίπλευση, με εκχύλιση με νερό, με απόσταξη με ατμό ή με θέρμανση μόνον για την αφαίρεση του νερού, ή ουσία που παραλαμβάνεται από τον αέρα με οποιοδήποτε τρόπο.» [η επισήμανση των συντακτών].*

Με βάση τα ανωτέρω, οι όροι «φυσικό πολυμερές» και «ουσία που απαντά στη φύση» είναι δύο διακριτοί όροι και δεν θα πρέπει να συγχέονται. Μια βασική διάκριση αφορά τις επιτρεπόμενες μεθόδους εκχύλισης. Το πεδίο εφαρμογής του φυσικού πολυμερούς αναφέρεται σε μια ευρύτερη ομάδα η οποία είναι ανεξάρτητη από τη μέθοδο που χρησιμοποιείται για την εκχύλιση της ουσίας από τη φύση. Επιπλέον, η οδηγία δεν παραπέμπει άμεσα στο άρθρο 3 σημείο 39 του κανονισμού REACH. Συνέπεια της διάκρισης αυτής και της εφαρμογής του ορισμού από το έγγραφο καθοδήγησης του ECHA είναι, για παράδειγμα, ότι η κυτταρίνη και η λιγνίνη που εκχυλίζονται από το ξύλο και το άμυλο αραβοσίτου που λαμβάνεται με υγρή άλεση ανταποκρίνονται στον ορισμό του φυσικού πολυμερούς.

Άλλη βασική διάκριση αφορά το αν η διεργασία πολυμερισμού έχει λάβει χώρα στη φύση ή συνιστά αποτέλεσμα βιομηχανικής διεργασίας στην οποία συμμετέχουν ζώντες οργανισμοί. Βάσει του κανονισμού REACH και του σχετικού εγγράφου καθοδήγησης του ECHA, τα πολυμερή που παράγονται μέσω διεργασίας βιομηχανικής ζύμωσης δεν θεωρούνται φυσικά πολυμερή, δεδομένου ότι ο πολυμερισμός δεν έχει λάβει χώρα στη φύση. Ως εκ τούτου, τα πολυμερή που προέρχονται από βιοσύνθεση μέσω ανθρωπογενών διεργασιών καλλιέργειας και ζύμωσης σε βιομηχανικά περιβάλλοντα, π.χ. τα πολυυδροξυαλκανοϊκά (PHA), δεν θεωρούνται φυσικά πολυμερή, καθώς δεν προέρχονται από διεργασία πολυμερισμού που έχει λάβει χώρα στη φύση. Γενικά, εάν ένα πολυμερές προκύπτει από βιομηχανική διεργασία και ο ίδιος τύπος πολυμερούς τυγχάνει να απαντά στη φύση, το παρασκευαζόμενο πολυμερές δεν χαρακτηρίζεται φυσικό πολυμερές.

ii) Μη χημικώς τροποποιημένη ουσία

Η αιτιολογική σκέψη 11 της οδηγίας εξηγεί ότι ο όρος «μη χημικώς τροποποιημένες ουσίες» θα πρέπει να γίνεται κατανοητός σύμφωνα με το άρθρο 3 σημείο 40 του κανονισμού REACH, όπου διατυπώνεται ο ακόλουθος ορισμός:

«Μη χημικώς τροποποιημένη ουσία: ουσία ***της οποίας η χημική δομή παραμένει αμετάβλητη****, ακόμη και εάν έχει υποβληθεί σε χημική διαδικασία ή επεξεργασία, ή φυσική ορυκτολογική μεταποίηση, π.χ. για την αφαίρεση των προσμείξεων.» [η επισήμανση των συντακτών].*

Ο όρος «δεν έχουν τροποποιηθεί χημικώς» στο άρθρο 3 σημείο 1 της οδηγίας, όσον αφορά τα φυσικά πολυμερή, πρέπει να ερμηνεύεται ως εξής: για την απόφαση που αφορά το αν ένα πολυμερές έχει τροποποιηθεί χημικώς ή όχι κατά την παραγωγή του θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη μόνον η διαφορά μεταξύ εισερχόμενου και παραγόμενου πολυμερούς, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τυχόν τροποποιήσεις που μπορεί να έχουν λάβει χώρα κατά τις διεργασίες παραγωγής, δεδομένου ότι αυτές δεν σχετίζονται με τις ιδιότητες και τη συμπεριφορά του πολυμερούς που χρησιμοποιείται και τελικά απελευθερώνεται ενδεχομένως στο περιβάλλον.

Αυτό σημαίνει ότι, για παράδειγμα, η αναγεννημένη κυτταρίνη, π.χ. σε μορφή βισκόζης, lyocell και μεμβράνης κυτταρίνης, δεν θεωρείται χημικώς τροποποιημένη, καθώς τα παραγόμενα πολυμερή δεν είναι χημικώς τροποποιημένα σε σύγκριση με το εισερχόμενο πολυμερές. Η οξική κυτταρίνη θεωρείται χημικώς τροποποιημένη, δεδομένου ότι, σε σύγκριση με το εισερχόμενο φυσικό πολυμερές, οι χημικές τροποποιήσεις της κυτταρίνης κατά τη διεργασία παραγωγής διατηρούνται στο τέλος της διεργασίας παραγωγής.

Όταν οι μεταβολές της χημικής δομής ενός πολυμερούς προέρχονται από αντιδράσεις οι οποίες λαμβάνουν χώρα μόνον κατά τη διεργασία εκχύλισης φυσικού πολυμερούς (π.χ. διεργασία παραγωγής ξυλοπολτού για την εκχύλιση κυτταρίνης και λιγνίνης), οι μεταβολές αυτές δεν θεωρείται ότι έχουν ως αποτέλεσμα τη χημική τροποποίηση του φυσικού πολυμερούς κατά την έννοια του άρθρου 3 σημείο 1 και της αιτιολογικής σκέψης 11 της οδηγίας. Ως εκ τούτου, το χαρτί που προκύπτει από τη διεργασία παραγωγής ξυλοπολτού δεν θεωρείται ότι έχει παραχθεί από χημικώς τροποποιημένα φυσικά πολυμερή. Η ερμηνεία αυτή συνάδει επίσης με την εκτίμηση επιπτώσεων που συνοδεύει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παρούσα οδηγία (στο εξής: εκτίμηση επιπτώσεων), σύμφωνα με την οποία τα προϊόντα με βάση το χαρτί χωρίς πλαστική επένδυση ή επίστρωση έχουν αναγνωριστεί ως διαθέσιμες και περισσότερο βιώσιμες εναλλακτικές λύσεις αντί των πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης ([6]).

([6]) SWD(2018) 254 final, μέρος 3/3, σ. 29.

2.2. **Πλαστικό προϊόν μίας χρήσης [άρθρο 3 σημείο 2)]**

Το άρθρο 3 σημείο 2 της οδηγίας παρέχει τον ακόλουθο ορισμό για το πλαστικό προϊόν μίας χρήσης:

«το προϊόν που κατασκευάζεται ***εξολοκλήρου ή εν μέρει*** *από πλαστική ύλη και το οποίο* ***δεν έχει μελετηθεί, σχεδιαστεί ή διατεθεί στην αγορά*** *προκειμένου να εκπληρώσει* ***κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής του πολλαπλές διαδρομές ή επιστροφές, με επιστροφή στον παραγωγό για επαναπλήρωση*** *ή* ***επαναχρησιμοποίηση για τον ίδιο σκοπό για τον οποίο μελετήθηκε****» [η επισήμανση των συντακτών].*

Επιπροσθέτως, στις αιτιολογικές σκέψεις 7 και 12 ορίζεται ότι η οδηγία θα πρέπει να καλύπτει μόνον εκείνα τα πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης που εμφανίζονται συχνότερα σε παραλίες στην Ένωση, καθώς επίσης αλιευτικά εργαλεία που περιέχουν πλαστική ύλη και προϊόντα από οξοδιασπώμενη πλαστική ύλη και, για τον λόγο αυτόν, οι γυάλινοι και μεταλλικοί περιέκτες ποτών δεν θα πρέπει να καλύπτονται από την οδηγία. Η οδηγία εξαιρεί ρητά τους γυάλινους και μεταλλικούς περιέκτες ποτών με καπάκια και καλύμματα από πλαστική ύλη από τα μέρη Γ, Ε, ΣΤ και Ζ του παραρτήματος, περιλαμβάνοντας παράλληλα τις σύνθετες συσκευασίες ποτών. Το γεγονός αυτό συνάδει με τους στόχους της οδηγίας να επικεντρωθούν οι προσπάθειες εκεί όπου είναι περισσότερο αναγκαίες.

2.2.1. *Περιεκτικότητα σε πλαστική ύλη: κατασκευάζεται εξολοκλήρου ή εν μέρει από πλαστική ύλη*

Τα πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης που απαριθμούνται στο παράρτημα της οδηγίας εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εάν έχουν κατασκευαστεί εξολοκλήρου ή εν μέρει από πλαστική ύλη όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημεία 1 και 2. Η οδηγία δεν προβλέπει ελάχιστο κατώτατο όριο για την περιεκτικότητα ενός προϊόντος μίας χρήσης σε πλαστική ύλη για να προσδιοριστεί αν το προϊόν αυτό καλύπτεται από τον ορισμό του πλαστικού προϊόντος μίας χρήσης· ως εκ τούτου, πρέπει να εφαρμοστεί ποιοτική αξιολόγηση.

Στην παραγωγή διαφόρων υλικών, συμπεριλαμβανομένων υλικών χωρίς πλαστική ύλη, τα πολυμερή που εμπίπτουν στον ορισμό της πλαστικής ύλης της εν λόγω οδηγίας χρησιμοποιούνται συχνά για την επίτευξη ειδικών ιδιοτήτων των υλικών, καθώς και υψηλότερων αποδόσεων στη διεργασία παραγωγής. Τα εν λόγω πολυμερή υλικά είναι συχνά συνθετικά χημικά πρόσθετα. Η χρήση πολυμερών υλικών αυτού του είδους, π.χ. ως παραγόντων βελτίωσης της κατακράτησης ή συνδετικών υλικών και βοηθητικών μέσων επεξεργασίας, στην παραγωγή ενός υλικού, το οποίο αυτό καθαυτό δεν είναι πλαστικό, δεν έχει ως αποτέλεσμα το προϊόν μίας χρήσης που παράγεται μόνον από το υλικό αυτό να θεωρείται ότι έχει κατασκευαστεί εν μέρει από πλαστική ύλη. Ειδικότερα, κατά την εκπόνηση της νομοθετικής πρότασης της οδηγίας ([7]), τα προϊόντα με βάση το χαρτί και το χαρτόνι αξιολογήθηκαν ειδικά για τη δυνατότητά τους να λειτουργήσουν ως βιώσιμη εναλλακτική λύση αντί των πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης. Συνεπώς, τα προϊόντα μίας χρήσης με βάση το χαρτί και το χαρτόνι που κατασκευάζονται μόνον από υλικό με βάση το χαρτί και το χαρτόνι χωρίς πλαστική επένδυση ή επίστρωση δεν πρέπει να θεωρούνται, υπό το πρίσμα των προεκτεθέντων, πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης κατά την έννοια της οδηγίας.

Ωστόσο, όταν εφαρμόζεται πλαστική επένδυση ή επίστρωση στην επιφάνεια ενός υλικού με βάση το χαρτί ή το χαρτόνι ή άλλου υλικού για προστασία από το νερό ή το λίπος, το τελικό προϊόν θεωρείται σύνθετο προϊόν αποτελούμενο από περισσότερα του ενός υλικά, ένα από τα οποία είναι πλαστική ύλη. Στην περίπτωση αυτή, το τελικό προϊόν θεωρείται ότι είναι εν μέρει κατασκευασμένο από πλαστική ύλη. Ως εκ τούτου, τα προϊόντα μίας χρήσης με βάση το χαρτί ή το χαρτόνι με πλαστική επένδυση ή επίστρωση είναι εν μέρει κατασκευασμένα από πλαστική ύλη και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας. Η περίπτωση αυτή υποστηρίζεται επίσης από το γεγονός ότι σε σχέση με τα κυπελλάκια με βάση το χαρτί και το χαρτόνι, και σε αντίθεση με άλλα προϊόντα μίας χρήσης με βάση το χαρτί και το χαρτόνι χωρίς πλαστική επένδυση ή επίστρωση, τα κυπελλάκια με βάση το χαρτί και το χαρτόνι με στρώμα πλαστικής ύλης δεν αναγνωρίζονται ως εναλλακτική επιλογή στην εκτίμηση επιπτώσεων ([8]), δεδομένου ότι και τα ίδια δεν είναι ελεύθερα πλαστικής ύλης. Η εν λόγω ερμηνεία υποστηρίζεται από το γεγονός ότι η εξαίρεση για τις επιστρώσεις, η οποία συμπεριλαμβανόταν αρχικά στην πρόταση της Επιτροπής ([9]) με την αιτιολογική σκέψη 8, δεν περιέχεται πλέον στην αντίστοιχη αιτιολογική σκέψη 11 της οδηγίας ούτε σε οποιοδήποτε άλλο σημείο της οδηγίας. Οι συννομοθέτες εξέφρασαν, κατ' αυτόν τον τρόπο, την πρόθεση να μην εξαιρέσουν ρητά από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας προϊόντα που κατασκευάζονται από υλικά χωρίς πλαστική ύλη με πλαστικές επιστρώσεις και πλαστικές επενδύσεις. Σύμφωνα με την αιτιολογική

([7]) Ό.π.

([8]) SWD(2018) 254 final, μέρος 3/3, σ. 30. Στο έγγραφο αναφέρεται ότι στην ανάλυση δεν συμπεριλαμβάνεται εναλλακτικό προϊόν μίας χρήσης χωρίς πλαστική ύλη διότι για τον καφέ χρειάζονται κυπελλάκια με επικάλυψη ώστε να εξασφαλίζεται η διατήρηση της μηχανικής αντοχής ακόμη και όταν αυτά είναι γεμάτα με πολύ ζεστό υγρό για ορισμένο χρονικό διάστημα.

([9]) Πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον, [COM(2018) 340 final της 28ης Μαΐου 2018].

σκέψη 9, τόσο τα μεγάλα όσο και τα μικρά πλαστικά θραύσματα που προέρχονται από πλαστικά αντικείμενα μίας χρήσης προκαλούν σημαντική χερσαία ρύπανση και μόλυνση του εδάφους, ενώ μπορεί να διαρρεύσουν στο θαλάσσιο περιβάλλον, γεγονός που έχει αρνητικές επιπτώσεις σε αυτό. Επομένως, η ένταξη των αντικειμένων αυτών στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας όχι μόνο συνάδει με τους στόχους της οδηγίας, αλλά είναι και απαραίτητη για την πρόληψη και τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων προϊόντων ταχείας κατανάλωσης που κατασκευάζονται εξολοκλήρου ή εν μέρει από πλαστική ύλη και συχνά καταλήγουν στα σκουπίδια τα οποία ενέχουν κινδύνους, ιδίως, για τα θαλάσσια οικοσυστήματα, τη βιοποικιλότητα και την ανθρώπινη υγεία. Αυτό είναι επίσης απαραίτητο για την επίτευξη του στόχου της προώθησης της μετάβασης σε κυκλική οικονομία με καινοτόμα και βιώσιμα επιχειρηματικά μοντέλα, προϊόντα και υλικά στο πλαίσιο της οποίας δίνεται προτεραιότητα σε βιώσιμα και μη τοξικά επαναχρησιμοποιήσιμα προϊόντα και συστήματα επαναχρησιμοποίησης αντί των προϊόντων μίας χρήσης, με στόχο κυρίως τη μείωση της ποσότητας των αποβλήτων.

Ένα άλλο παράδειγμα αποτελούν οι συσκευασίες ποτών από χαρτόνι οι οποίες αποτελούνται γενικά από διάφορα στρώματα χαρτιού, πλαστικής ύλης και, σε ορισμένες περιπτώσεις, αλουμινίου που είναι απαραίτητα για την παροχή των τεχνικών ιδιοτήτων του περιέκτη ποτών, συμπεριλαμβανομένων των φραγμών οξυγόνου και νερού. Οι συσκευασίες ποτών από χαρτόνι είναι σύνθετες συσκευασίες ποτών ([10]), οι οποίες συμπεριλαμβάνονται ρητά στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας σύμφωνα με τα μέρη Γ, Ε και Ζ του παραρτήματος, καθώς και τις αιτιολογικές σκέψεις 12 και 18.

2.2.2. *Μίας χρήσης*

Η σωρευτική χρήση των όρων του άρθρου 3 σημείο 2 απαιτεί το προϊόν να μην έχει μελετηθεί, σχεδιαστεί ή διατεθεί στην αγορά προκειμένου να εκπληρώσει κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής του πολλαπλές διαδρομές ή επιστροφές. Με τον τρόπο αυτόν, αναμένεται να αποκλειστούν καταστάσεις στις οποίες τα τελικά προϊόντα θα μπορούσαν δυνητικά να διατεθούν στην αγορά ή να κυκλοφορούν στο εμπόριο ως προϊόντα πολλαπλών χρήσεων ή επαναχρησιμοποιήσιμα χωρίς να έχουν μελετηθεί και σχεδιαστεί ως τέτοια ή χωρίς να διατίθενται στην αγορά ως μέρος συστήματος ή διάταξης που να διασφαλίζει την επαναχρησιμοποίησή τους.

Τα χαρακτηριστικά σχεδιασμού προϊόντος μπορούν να διευκολύνουν το να προσδιοριστεί αν ένα προϊόν θα πρέπει να θεωρείται μίας ή πολλαπλών χρήσεων. Το αν ένα προϊόν έχει μελετηθεί, σχεδιαστεί και διατεθεί στην αγορά για επαναχρησιμοποίηση μπορεί να αξιολογηθεί αν ληφθεί υπόψη η εκτιμώμενη λειτουργική ζωή του προϊόντος, δηλαδή αν προορίζεται και είναι σχεδιασμένο να χρησιμοποιηθεί πολλές φορές πριν από την τελική διάθεση χωρίς απώλεια της λειτουργικότητας, της φυσικής ικανότητας ή ποιότητας του προϊόντος, καθώς και το αν οι καταναλωτές συνήθως αντιλαμβάνονται και χρησιμοποιούν το προϊόν ως επαναχρησιμοποιήσιμο. Στα σχετικά χαρακτηριστικά σχεδιασμού προϊόντος συμπεριλαμβάνονται η σύνθεση των υλικών, η επιδεκτικότητα σε πλύσιμο και η δυνατότητα επιδιόρθωσης, χαρακτηριστικά τα οποία θα έδιναν τη δυνατότητα για πολλαπλές διαδρομές και επιστροφές για τον ίδιο σκοπό για τον οποίο το προϊόν είχε αρχικά σχεδιαστεί. Ο επαναχρησιμοποιήσιμος χαρακτήρας ενός δοχείου, το οποίο αποτελεί συσκευασία, μπορεί να προσδιοριστεί με βάση τις βασικές απαιτήσεις που προβλέπονται στην οδηγία για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας ([11]), καθώς και με βάση δήλωση βεβαίωσης της συμμόρφωσης της συσκευασίας με τις εν λόγω βασικές απαιτήσεις και τα σχετικά πρότυπα.

2.2.3. *Επαναπληρώσιμη και επαναχρησιμοποιήσιμη φύση του προϊόντος*

Σύμφωνα με το άρθρο 3 σημείο 2 της οδηγίας, προϊόν μίας χρήσης είναι το προϊόν το οποίο δεν έχει μελετηθεί, σχεδιαστεί ή διατεθεί στην αγορά προκειμένου να εκπληρώσει κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής του πολλαπλές διαδρομές ή επιστροφές, με:

— επιστροφή στον παραγωγό για επαναπλήρωση ή

— επαναχρησιμοποίηση για τον ίδιο σκοπό για τον οποίο σχεδιάστηκε.

Η οδηγία για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας παρέχει χρήσιμη καθοδήγηση για την αναγνώριση των προϊόντων που διατίθενται στην αγορά ως συσκευασίες οι οποίες συμμορφώνονται με τους εν λόγω όρους και, ως εκ τούτου, δεν θεωρούνται μίας χρήσης, ειδικότερα, μέσω του ορισμού της επαναχρησιμοποιήσιμης συσκευασίας και του σχετικού μέρους των βασικών απαιτήσεων για τις επαναχρησιμοποιήσιμες συσκευασίες. Βάσει του άρθρου 3 σημείο 2α της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας, ως επαναχρησιμοποιήσιμη συσκευασία νοείται η «*συσκευασία που έχει μελετηθεί, σχεδιαστεί και τοποθετηθεί στην αγορά προκειμένου να εκπληρώσει κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής της πολλαπλές διαδρομές ή επαναλαμβανόμενες χρήσεις, με την επαναπλήρωση ή την επαναχρησιμοποίησή της για τον ίδιο σκοπό για τον οποίο μελετήθηκε*». Κατ' αναλογία, ο ορισμός της επαναχρησιμοποιήσιμης συσκευασίας παρέχει χρήσιμη καθοδήγηση για την επαναχρησιμοποίηση των πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης που δεν αποτελούν συσκευασία διότι παρόμοιες αρχές ισχύουν επίσης για τα αντικείμενα που δεν αποτελούν συσκευασία, π.χ. όσον αφορά την πρόθεση για επαναχρησιμοποίηση και τη δυνατότητα ανασυσκευασίας, καθαρισμού, πλυσίματος και επισκευής του αντικειμένου με ταυτόχρονη διατήρηση της ικανότητάς του να εκτελεί την προβλεπόμενη λειτουργία του.

([10]) Βλ. άρθρο 3 σημείο 2β της οδηγίας 94/62/ΕΚ για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας (ΕΕ L 365 της 31.12.1994, σ. 10).
([11]) Οδηγία 94/62/ΕΚ, της 20ής Δεκεμβρίου 1994, για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας (ΕΕ L 365 της 31.12.1994, σ. 10).

Σύμφωνα με το παράρτημα ΙΙ σημείο 2 της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας, στο οποίο ορίζονται οι βασικές απαιτήσεις για τις συσκευασίες, οι επαναχρησιμοποιήσιμες συσκευασίες θα πρέπει, μεταξύ άλλων, να διαθέτουν φυσικές ιδιότητες και χαρακτηριστικά που να επιτρέπουν έναν ορισμένο αριθμό διακινήσεων ή επαναλαμβανόμενης χρήσης υπό κανονικά προβλέψιμες συνθήκες χρήσης. Οι λεπτομερείς προϋποθέσεις για τη συμμόρφωση με τις εν λόγω απαιτήσεις καθορίζονται στο ευρωπαϊκό εναρμονισμένο πρότυπο ΕΝ 13429:2004 συσκευασίες - επαναχρησιμοποίηση. Οι απαιτήσεις που απαριθμούνται στο εν λόγω πρότυπο για την επαναχρησιμοποιήσιμη φύση των συσκευασιών συμπεριλαμβάνουν:

— πρόθεση επαναχρησιμοποίησης της συσκευασίας (δηλαδή έχει σχεδιαστεί, μελετηθεί και διατεθεί στην αγορά με αυτόν τον σκοπό)·

— ο σχεδιασμός της συσκευασίας επιτρέπει έναν ορισμένο αριθμό διακινήσεων ή επαναλαμβανόμενης χρήσης της·

— η συσκευασία μπορεί να κενωθεί/εκφορτωθεί χωρίς να προκληθεί σημαντική βλάβη και κίνδυνος για την ακεραιότητα του προϊόντος, την υγεία και την ασφάλεια·

— η συσκευασία μπορεί να ανασυσκευαστεί, να καθαριστεί, να πλυθεί και να επισκευαστεί, με ταυτόχρονη διατήρηση της ικανότητάς της να εκτελεί την προβλεπόμενη λειτουργία της·

— υπάρχουν διατάξεις που καθιστούν δυνατή την επαναχρησιμοποίηση, δηλαδή έχει δημιουργηθεί και λειτουργεί ένα σύστημα επαναχρησιμοποίησης.

Όταν τα πλαστικά προϊόντα που απαριθμούνται στο παράρτημα της οδηγίας δεν διατίθενται στην αγορά ως συσκευασίες, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη περαιτέρω ζητήματα για να προσδιοριστεί αν πρόκειται για προϊόντα μίας χρήσης ή πολλαπλών χρήσεων. Για παράδειγμα, όταν ο ίδιος τύπος αντικειμένου, ο οποίος διατίθεται γενικά στην αγορά ως μη επαναχρησιμοποιήσιμη πλαστική συσκευασία, πωλείται επίσης κενός στους τελικούς καταναλωτές (όπως πλαστικά κυπελλάκια ή περιέκτες τροφίμων), είναι σκόπιμο να θεωρείται πλαστικό προϊόν μίας χρήσης.

Τα λειτουργικά συστήματα επαναχρησιμοποίησης για επαναπλήρωση ή επαναφόρτωση είναι απαραίτητα για τη χρήση των επαναχρησιμοποιήσιμων αντικειμένων. Στα συστήματα αυτού του είδους μπορούν να συμπεριληφθούν οι ταχυδρομικές ή ταχυμεταφορικές συσκευασίες ή τα κιβώτια επιστροφής στα καταστήματα. Στο πλαίσιο ενός λειτουργικού συστήματος επαναπλήρωσης, ο παραγωγός και/ή διανομέας δεν τροποποιεί τη λειτουργικότητα, τη φυσική ικανότητα και ποιότητα του προϊόντος μεταξύ των επαναπληρώσεων ([12]). Επισημαίνεται επίσης ότι τα συστήματα επαναχρησιμοποίησης για την παροχή τροφίμων και ποτών τα οποία εφαρμόζουν και διαχειρίζονται αποτελεσματικά οι επιχειρήσεις μπορούν να παρέχουν πιο συνεκτική διασφάλιση για την ορθή απολύμανση των επαναχρησιμοποιήσιμων αντικειμένων (π.χ. κυπελλάκια, περιέκτες και μαχαιροπίρουνα) με στόχο την εξασφάλιση της υγιεινής, την προστασία της δημόσιας υγείας και τη διασφάλιση της ασφάλειας πελατών και εργαζομένων.

3. **ΣΧΕΣΗ ΜΕΤΑΞΥ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ (ΕΕ) 2019/904 ΚΑΙ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 94/62/ΕΚ**

Τα πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης τα οποία καλύπτονται από την οδηγία για τα πλαστικά μίας χρήσης και τα οποία θεωρούνται επίσης συσκευασία, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 1 της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας, πρέπει να συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις και των δύο οδηγιών.

Στην αιτιολογική σκέψη 10 της οδηγίας για τα πλαστικά μίας χρήσης διευκρινίζεται ότι, σε περίπτωση σύγκρουσης των δύο οδηγιών, υπερισχύει η εν λόγω οδηγία. Αυτό ισχύει όσον αφορά τους περιορισμούς της διάθεσης πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης στην αγορά. Για τους πλαστικούς περιέκτες τροφίμων και τα κυπελλάκια μίας χρήσης (συμπεριλαμβανομένων των καπακιών και των καλυμμάτων τους) που αποτελούν συσκευασία μπορεί, σύμφωνα με το άρθρο 4 της οδηγίας για τα πλαστικά μίας χρήσης, να επιβάλλονται περιορισμοί εμπορίας κατά παρέκκλιση από το άρθρο 18 της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας για τους σκοπούς της πρόληψης της απόρριψης των εν λόγω προϊόντων στο περιβάλλον, ώστε να εξασφαλιστεί η υποκατάστασή τους από εναλλακτικά προϊόντα που είναι επαναχρησιμοποιήσιμα ή δεν περιέχουν πλαστική ύλη. Η οδηγία για τα πλαστικά μίας χρήσης συμπληρώνει την οδηγία για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας όσον αφορά τα μέτρα μείωσης της κατανάλωσης, τις απαιτήσεις σχεδιασμού προϊόντος, τους κανόνες σήμανσης και διευρυμένης ευθύνης του παραγωγού.

Τα πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης τα οποία δεν αποτελούν συσκευασίες υπόκεινται μόνον στις απαιτήσεις της οδηγίας για τα πλαστικά μίας χρήσης, ακόμη και αν διαθέτουν ενδεχομένως λειτουργικές δυνατότητες ή ιδιότητες παρόμοιες με αυτές της συσκευασίας.

([12]) National Law Review (2019). The New EU Single-use Plastics Directive EU to Adopt Law on the Reduction of the Impact of Certain Plastic Products on the Environment (Η νέα οδηγία της ΕΕ για τα πλαστικά μίας χρήσης: η ΕΕ πρόκειται να εγκρίνει νομοθέτημα σχετικά με τη μείωση του αντικτύπου των πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον). Πηγή: https://www.natlawreview.com/article/new-eu-single-use-plastics-directive-eu-to-adopt-law-reduction-impact-certain.

Πίνακας 1

Πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης που συνιστούν συσκευασία και πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης που δεν συνιστούν συσκευασίες βάσει της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας

Πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης που συνιστούν συσκευασίες	Πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης που δεν συνιστούν συσκευασίες
— Γεμισμένοι περιέκτες τροφίμων· περιέκτες ποτών, φιάλες ποτών και κυπελλάκια, πακέτα και περιτυλίγματα, λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς και πιάτα [πληρούν το κριτήριο i) του άρθρου 3 σημείο 1 της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας) — Περιέκτες τροφίμων, περιέκτες ποτών, φιάλες ποτών, κυπελλάκια, πακέτα και περιτυλίγματα, και πιάτα που διατίθενται στην αγορά κενά, αλλά προορίζονται για πλήρωση στο σημείο πώλησης [πληρούν το κριτήριο ii) του άρθρου 3 σημείο 1 της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας] — Καπάκια, καλύμματα, προστατευτικά καλύμματα, καλαμάκια, αναδευτήρες και άλλοι τύποι συστατικών μερών της συσκευασίας και βοηθητικών στοιχείων, όταν αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της συσκευασίας [πληρούν το κριτήριο iii) του άρθρου 3 σημείο 1 της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας]	— Μαχαιροπίρουνα, καλαμάκια και αναδευτήρες, δεδομένου ότι δεν επιτελούν συνήθως συσκευαστική λειτουργία [δεν πληρούν το κριτήριο iii) του άρθρου 3 σημείο 1 της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας] — Δοχεία, συμπεριλαμβανομένων των περιεκτών τροφίμων, των περιεκτών ποτών και των φιαλών ποτών (συμπεριλαμβανομένων των καπακιών και των καλυμμάτων τους) ([13]), κυπελλάκια (και τα καπάκια και καλύμματά τους), τα οποία διατίθενται στην αγορά κενά και δεν προορίζονται για πλήρωση στο σημείο πώλησης [δεν πληρούν το κριτήριο ii) του άρθρου 3 σημείο 1 της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας] — Προϊόντα που δεν συνιστούν συσκευασίες: — Μπατονέτες — Μπαλόνια — Σερβιέτες υγιεινής, ταμπόν και εφαρμογείς ταμπόν — Υγρά μαντηλάκια — Προϊόντα καπνού με φίλτρο και φίλτρα που κυκλοφορούν στο εμπόριο για χρήση σε συνδυασμό με προϊόντα καπνού

4. **ΕΙΔΙΚΑ ΑΝΑ ΠΡΟΪΟΝ ΚΡΙΤΗΡΙΑ**

4.1. **Περιέκτες τροφίμων**

4.1.1. *Περιγραφή προϊόντος και κριτήρια της οδηγίας*

Ο πίνακας που ακολουθεί παρέχει επισκόπηση των περιγραφών προϊόντος για τους πλαστικούς περιέκτες τροφίμων μίας χρήσης που παρέχονται στην οδηγία.

Πίνακας 2

Επισκόπηση των περιγραφών προϊόντος της οδηγίας για τους περιέκτες τροφίμων

Παράρτημα μέρος Α σημείο 2, μέρος Ε τμήμα Ι σημείο 1 και μέρος Ζ σημείο 1: «Περιέκτες τροφίμων, δηλαδή δοχεία όπως κουτιά, με ή χωρίς κάλυμμα, εντός των οποίων τοποθετούνται τρόφιμα τα οποία: α) προορίζονται για άμεση κατανάλωση είτε επιτόπου είτε εκτός του καταστήματος, β) συνήθως καταναλώνονται από το δοχείο, και γ) είναι έτοιμα για κατανάλωση χωρίς περαιτέρω προετοιμασία, π.χ. μαγείρεμα, βράσιμο ή ζέσταμα, συμπεριλαμβανομένων των περιεκτών που χρησιμοποιούνται για γεύματα ταχυφαγείων ή άλλα γεύματα έτοιμα προς άμεση κατανάλωση, εκτός από περιέκτες ποτών, πιάτα και πακέτα και περιτυλίγματα που περιέχουν τρόφιμα.»

([13]) Περιέκτες τροφίμων, περιέκτες ποτών και φιάλες ποτών που διατίθενται στην αγορά κενοί και δεν προορίζονται για πλήρωση στο σημείο πώλησης συμπεριλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για τα πλαστικά μίας χρήσης σύμφωνα με τους ορισμούς προϊόντος (βλ. μέρος Γ), δεδομένου ότι τα προϊόντα «χρησιμοποιούνται» για τρόφιμα και ποτά αντίστοιχα.

Άρθρο 12: «Προκειμένου να προσδιοριστεί εάν ένας περιέκτης τροφίμων πρέπει να θεωρηθεί πλαστικό προϊόν μίας χρήσης για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, επιπλέον των κριτηρίων που παρατίθενται στο παράρτημα όσον αφορά τους περιέκτες τροφίμων, είναι αποφασιστικής σημασίας το κατά πόσον ο εν λόγω περιέκτης τείνει να απορρίπτεται στο περιβάλλον λόγω του όγκου ή του μεγέθους του, ιδίως όσον αφορά ατομικές μερίδες.»

Τα τρία κριτήρια που προβλέπονται στο παράρτημα της οδηγίας μέρος Α σημείο 2, μέρος Ε τμήμα Ι σημείο 1 και μέρος Ζ σημείο 1 εφαρμόζονται σωρευτικά. Συνεπώς, για να καλύπτεται ένας περιέκτης τροφίμων από την οδηγία, πρέπει να πληροί και τα τρία κριτήρια που ισχύουν για τα τρόφιμα που περιέχει.

Οι ακόλουθοι δείκτες μπορούν να χρησιμοποιούνται για την ερμηνεία και την εφαρμογή των τριών κριτηρίων:

1) Κριτήριο: προορίζονται για άμεση κατανάλωση είτε επιτόπου είτε εκτός του καταστήματος

   Σχετικοί δείκτες:

   — Φύση των τροφίμων που περιέχει ο περιέκτης τροφίμων: Τροφές οι οποίες, γενικά, είναι κατάλληλες για άμεση κατανάλωση είναι π.χ. οι ξηροί καρποί, τα σάντουιτς, τα γιαούρτια, οι σαλάτες και τα μαγειρεμένα γεύματα, τα φρούτα και τα λαχανικά.

   — Η ενσωμάτωση ή προσάρτηση αντικειμένων, όπως πιρούνια, μαχαίρια, κουτάλια και ξυλάκια, και/ή σάλτσες στον πλαστικό περιέκτη τροφίμων μίας χρήσης. Ωστόσο, η απουσία τέτοιων αντικειμένων δεν θα πρέπει αυτή καθαυτή να εξαιρεί το προϊόν από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

2) Κριτήριο: συνήθως καταναλώνονται από το δοχείο

   Σχετικός δείκτης:

   — Το σχήμα του περιέκτη τροφίμων επιτρέπει ή διευκολύνει την κατανάλωση της τροφής που περιέχει απευθείας από τον περιέκτη, δηλαδή με απλό άνοιγμα του περιέκτη.

3) Κριτήριο: είναι έτοιμα για κατανάλωση χωρίς περαιτέρω προετοιμασία, π.χ. μαγείρεμα, βράσιμο ή ζέσταμα

   Σχετικοί δείκτες:

   — Οι τροφές που περιέχει ο περιέκτης τροφίμων μπορούν να καταναλωθούν χωρίς περαιτέρω προετοιμασία. Για παράδειγμα, οι τροφές δεν χρειάζονται ψύξη, μαγείρεμα, βράσιμο ή ζέσταμα, το οποίο συμπεριλαμβάνει τηγάνισμα, ψήσιμο στη σχάρα, μαγείρεμα στον φούρνο, μαγείρεμα στα μικροκύματα και φρυγάνισμα. Για παράδειγμα, το πλύσιμο, το ξεφλούδισμα ή το κόψιμο φρούτων και λαχανικών δεν θα πρέπει να θεωρείται προετοιμασία και, ως εκ τούτου, δεν αποτελεί δείκτη εξαίρεσης από την οδηγία, καθώς πρόκειται για διαδικασίες που μπορούν εύκολα να πραγματοποιούνται στον δρόμο.

   — Οι τροφές που περιέχει ο περιέκτης τροφίμων μπορούν να καταναλωθούν χωρίς την προσθήκη καρυκευμάτων ή σαλτσών (εκτός αν αυτά παρέχονται μαζί με το τρόφιμο), κρύου ή ζεστού νερού ή άλλων υγρών, συμπεριλαμβανομένου του γάλακτος, πριν από την κατανάλωση της τροφής, όπως στην περίπτωση των δημητριακών (εκτός εάν πωλούνται ατομικές μερίδες δημητριακών μαζί με πρόσθετο περιέκτη γάλακτος σε μέγεθος ατομικής μερίδας) ή της σούπας σε σκόνη.

Επισημαίνεται ότι οι περιέκτες τροφίμων οι οποίοι χρησιμοποιούνται για τρόφιμα που πληρούν τις απαιτήσεις της οδηγίας, πωλούνται κενοί και δεν προορίζονται για πλήρωση στο σημείο πώλησης, καλύπτονται επίσης από την οδηγία.

Πέραν αυτών των τριών κριτηρίων που εφαρμόζονται σωρευτικά, το άρθρο 12 της οδηγίας προσθέτει ένα κριτήριο που αφορά την τάση ενός περιέκτη τροφίμων να απορρίπτεται στο περιβάλλον, λόγω του όγκου ή του μεγέθους του, ιδίως όσον αφορά ατομικές μερίδες. Παρότι η έννοια των ατομικών μερίδων στο άρθρο 12 αναφέρεται ως καθοριστικό στοιχείο, στην οδηγία δεν παρέχεται ούτε ορισμός ούτε κοινή αντίληψη της ατομικής μερίδας. Στην αιτιολογική σκέψη 12 αναφέρεται ότι οι περιέκτες που περιέχουν περισσότερες από μία μερίδες τροφίμων ή οι περιέκτες μεγέθους ατομικής μερίδας που πωλούνται σε περισσότερες από μία μονάδες δεν πρέπει να θεωρούνται πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας. Ειδικότερα, η εξαίρεση των περιεκτών τροφίμων μεγέθους ατομικής μερίδας που πωλούνται σε περισσότερες από μία μονάδες υποδεικνύει ότι η έννοια της ατομικής μερίδας θα μπορούσε να αφορά μερίδα που μπορεί συνήθως να καταναλωθεί από ένα άτομο σε ένα γεύμα.

Ωστόσο, ο σχετικός όγκος και το μέγεθος μπορούν να ποικίλλουν ανάλογα με τη διατροφική αξία των τροφίμων που περιέχονται και τις καταναλωτικές συνθήκες σε ολόκληρη την Ένωση. Επιπλέον, όσον αφορά τους περιέκτες ποτών, στο παράρτημα της οδηγίας μέρος Γ, μέρος Ε τμήμα Ι σημείο 3 και μέρος Ζ σημείο 3, θεσπίζεται σαφές κατώτατο όριο όγκου και μεγέθους τριών λίτρων, πάνω από το οποίο δεν εφαρμόζεται η οδηγία. Το όριο αυτό υποδηλώνει ότι θεωρείται σκόπιμο να αποτραπεί η απόρριψη πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης τα οποία κατανέμονται κατά τρόπο που συνήθως καταναλώνεται σε ένα ενιαίο σερβίρισμα από περισσότερα του ενός άτομα. Κατ' αναλογία, προτείνεται να χρησιμοποιηθεί ο ίδιος όγκος ως ανώτατο όριο όσον αφορά τους περιέκτες τροφίμων, προκειμένου να καθοριστεί αν μια μερίδα μπορεί τυπικά να καταναλωθεί κατά τη διάρκεια ενός γεύματος.

4.1.2. *Επισκόπηση προϊόντων και κατάλογος επεξηγηματικών παραδειγμάτων*

Ο πίνακας 3 παρέχει επεξηγηματικά παραδείγματα ορισμένων τύπων περιεκτών τροφίμων που μπορεί να θεωρηθεί ότι συμπεριλαμβάνονται ή εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

Πίνακας 3

Επεξηγηματική εφαρμογή των κριτηρίων για την ερμηνεία του ορισμού των πλαστικών περιεκτών τροφίμων μίας χρήσης

Τύπος περιέκτη τροφίμων	Γενικά κριτήρια		Ειδικά ανά προϊόν κριτήρια			Συμπεριλαμβάνεται ή εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (πληροί όλα τα γενικά και ειδικά ανά προϊόν κριτήρια;)
	Πλαστικό	Μίας χρήσης	Προορίζεται για άμεση κατανάλωση	Συνήθως καταναλώνεται από το δοχείο	Έτοιμο προς κατανάλωση χωρίς περαιτέρω προετοιμασία	
Πλαστικός περιέκτης τροφίμων που περιέχει μερίδα ζεστού γεύματος	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ
Πλαστικός περιέκτης τροφίμων που περιέχει μερίδα κρύου γεύματος	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ
Περιέκτης τροφίμων από χαρτόνι με πλαστική επένδυση ή επίστρωση που προορίζεται για ζεστό ή κρύο γεύμα	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ
Πλαστικός περιέκτης τροφίμων που περιέχει επιδόρπιο	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ
Πλαστικός περιέκτης τροφίμων που περιέχει λαχανικά ή φρούτα	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ
Πλαστικός περιέκτης τροφίμων που περιέχει ελαφρύ γεύμα, όπως ξηρούς καρπούς, κράκερ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ
Πλαστικός περιέκτης τροφίμων που περιέχει σάλτσες και είδη επάλειψης (π.χ. μουστάρδα, κέτσαπ ή ντιπ)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ
Πλαστικός περιέκτης τροφίμων που περιέχει λαχανικά ή φρούτα τα οποία δεν χρειάζονται περαιτέρω προετοιμασία	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ
Πλαστικός περιέκτης τροφίμων που περιέχει κατεψυγμένο γεύμα για το οποίο απαιτείται περαιτέρω προετοιμασία	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Δεν πωλείται συνήθως για κατανάλωση εκτός του καταστήματος· οι τροφές χρειάζονται προετοιμασία
Περιέκτης παγωτού από χαρτόνι με πλαστική επικάλυψη από τον οποίο το τρόφιμο συνήθως καταναλώνεται απευθείας	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ
Περιέκτες ιχθύων, δίσκοι κρέατος από πλαστική ύλη που περιέχουν συσκευασμένα τρόφιμα τα οποία δεν προορίζονται για άμεση κατανάλωση, δεν καταναλώνονται συνήθως από τον περιέκτη τροφίμων και δεν είναι έτοιμα προς κατανάλωση χωρίς περαιτέρω προετοιμασία	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ οι τροφές χρειάζονται περαιτέρω προετοιμασία και δεν καταναλώνονται συνήθως από τον περιέκτη τροφίμων

Τύπος περιέκτη τροφίμων	Γενικά κριτήρια		Ειδικά ανά προϊόν κριτήρια			Συμπεριλαμβάνεται ή εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (πληροί όλα τα γενικά και ειδικά ανά προϊόν κριτήρια;)
	Πλαστικό	Μίας χρήσης	Προορίζεται για άμεση κατανάλωση	Συνήθως καταναλώνεται από το δοχείο	Έτοιμο προς κατανάλωση χωρίς περαιτέρω προετοιμασία	
Πλαστικός περιέκτης τροφίμων που περιέχει αποξηραμένα τρόφιμα ή τροφές για τις οποίες απαιτείται προσθήκη ζεστού νερού στο δοχείο (π.χ. νουντλς, σούπες σε σκόνη)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ τροφές που χρειάζονται περαιτέρω προετοιμασία Δεν πωλούνται συνήθως για κατανάλωση εκτός του καταστήματος

4.2. **Πακέτα και περιτυλίγματα**

4.2.1 *Περιγραφή προϊόντος και κριτήρια της οδηγίας*

Στο παράρτημα μέρος Ε τμήμα Ι σημείο 2 και μέρος Ζ σημείο 2 περιγράφονται τα πακέτα και τα περιτυλίγματα ως εξής: «*Πακέτα και περιτυλίγματα από εύκαμπτο υλικό που περιέχουν τρόφιμα τα οποία προορίζονται για άμεση κατανάλωση από το πακέτο ή από το περιτύλιγμα χωρίς καμία περαιτέρω προετοιμασία*».

Σε αντίθεση με τους περιέκτες τροφίμων, για τους οποίους στο άρθρο 12 και στην αιτιολογική σκέψη 12 γίνεται αναφορά στο μέγεθος, τον όγκο, τις ατομικές μερίδες και τους περιέκτες τροφίμων μεγέθους ατομικής μερίδας που πωλούνται σε περισσότερες από μία μονάδες, για τα πακέτα και τα περιτυλίγματα η οδηγία δεν αναφέρεται σε ειδικά κριτήρια. Παρότι δεν αναφέρεται ρητά στην οδηγία, από το πλαίσιο που περιγράφεται στην εκτίμηση επιπτώσεων ([14]) μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι όσον αφορά τα πακέτα και τα περιτυλίγματα ο βασικός παράγοντας βάσει του οποίου τα αντικείμενα μετατρέπονται σε θαλάσσια απορρίμματα είναι η κατανάλωση τροφίμων σε πακέτο ή στον δρόμο («takeaway») και η ζήτηση για περισσότερη ευκολία. Λαμβανομένου υπόψη του στόχου της οδηγίας για πρόληψη της απόρριψης πλαστικών αντικειμένων μίας χρήσης στο περιβάλλον και του γεγονότος ότι τα πακέτα και τα περιτυλίγματα συγκαταλέγονται μεταξύ των αντικειμένων που απορρίπτονται περισσότερο στο περιβάλλον, είναι σκόπιμο να εφαρμοστεί προσέγγιση η οποία να είναι συνεκτική με τους περιέκτες ποτών που καλύπτονται από την οδηγία όσον αφορά το κατώτατο όριο των τριών λίτρων.

Οι ακόλουθοι δείκτες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ερμηνεία και την εφαρμογή των ειδικών ανά προϊόν κριτηρίων για τα πακέτα και τα περιτυλίγματα (και τα τρόφιμα που περιέχουν) τα οποία αναφέρονται στο παράρτημα:

1) Κριτήριο: κατασκευασμένο από εύκαμπτο υλικό

— Η εύκαμπτη συσκευασία είναι συσκευασία το σχήμα της οποίας μεταβάλλεται εύκολα, π.χ. κατά την προσθήκη ή την αφαίρεση τροφίμων, σε αντίθεση με την άκαμπτη συσκευασία το σχήμα της οποίας παραμένει αμετάβλητο κατά την προσθήκη ή αφαίρεση τροφίμων.

— Το σχέδιο της συσκευασίας υποδεικνύει ότι οι τροφές που περιέχει προορίζονται για άμεση κατανάλωση μετά την αγορά. Για παράδειγμα, ένα πακέτο ή περιτύλιγμα μπορεί να ανοιχθεί εύκολα, π.χ. με σκίσιμο, κόψιμο, στρίψιμο ή άνοιγμα στα δύο.

2) Κριτήριο: περιέχει τρόφιμα τα οποία προορίζονται για άμεση κατανάλωση από το πακέτο ή το περιτύλιγμα χωρίς περαιτέρω προετοιμασία

— Φύση των τροφίμων που περιέχονται: τροφές κατάλληλες για άμεση κατανάλωση (π.χ. γλυκά, ξηροί καρποί, μπάρες σοκολάτας, ντοματάκια cherry, πατατάκια).

— Το σχέδιο του πακέτου ή του περιτυλίγματος επιτρέπει την κατανάλωση απευθείας από το πακέτο ή το περιτύλιγμα.

— Η ενσωμάτωση ή προσάρτηση αντικειμένων, όπως πιρούνια, μαχαίρια, κουτάλια και ξυλάκια, και/ή σάλτσες στο πλαστικό πακέτο ή περιτύλιγμα μίας χρήσης. Ωστόσο, η απουσία τέτοιων αντικειμένων δεν θα πρέπει αυτή καθαυτή να εξαιρεί το προϊόν από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

— Οι τροφές που περιέχει το πακέτο ή το περιτύλιγμα μπορούν να καταναλωθούν χωρίς καμία προετοιμασία πριν από την κατανάλωση, όπως βράσιμο, τηγάνισμα, ψήσιμο στη σχάρα, μαγείρεμα στον φούρνο, μαγείρεμα, μαγείρεμα στα μικροκύματα, φρυγάνισμα, ζέσταμα ή πάγωμα. Δεν χρειάζεται προσθήκη καρυκευμάτων ή σαλτσών (εκτός αν παρέχονται μαζί με το τρόφιμο), κρύου ή ζεστού νερού ή άλλων υγρών, συμπεριλαμβανομένου του γάλακτος, πριν από την κατανάλωση της τροφής, όπως στην περίπτωση των δημητριακών. Το πλύσιμο, το ξεφλούδισμα ή το κόψιμο της τροφής δεν θεωρείται προετοιμασία και, ως εκ τούτου, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας, καθώς πρόκειται για διαδικασίες που μπορούν εύκολα να επιτελούνται στον δρόμο.

([14]) Ό.π.

4.2.2. *Επισκόπηση προϊόντων και κατάλογος επεξηγηματικών παραδειγμάτων*

Ο πίνακας 4 παρέχει επεξηγηματικά παραδείγματα ορισμένων τύπων περιεκτών τροφίμων που μπορεί να θεωρηθεί ότι συμπεριλαμβάνονται ή εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

Πίνακας 4

Παραδείγματα πακέτων και περιτυλιγμάτων

Τύπος πακέτου ή περιτυλίγματος	Γενικά κριτήρια		Ειδικά ανά προϊόν κριτήρια		Συμπεριλαμβάνεται ή εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (πληροί όλα τα γενικά και ειδικά ανά προϊόν κριτήρια;)
	Πλαστικό	Μίας χρήσης	Κατασκευασμένο από εύκαμπτο υλικό	Προορίζεται για άμεση κατανάλωση από το πακέτο ή το περιτύλιγμα χωρίς περαιτέρω προετοιμασία	
Πακέτο ή περιτύλιγμα που περιέχει τρόφιμα για άμεση κατανάλωση (π.χ. μπισκότα, ξηροί καρποί, πατατάκια, ποπ-κορν, γλυκά, μπάρες σοκολάτας, προϊόντα αρτοποιίας, κατεψυγμένα προϊόντα) που πωλούνται ανά μονάδα	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ
Πακέτο ή περιτύλιγμα που περιέχει τρόφιμα για άμεση κατανάλωση από το πακέτο ή το περιτύλιγμα χωρίς περαιτέρω προετοιμασία (π.χ. πατατάκια, γλυκά, μπάρες σοκολάτας, προϊόντα αρτοποιίας, κατεψυγμένα προϊόντα) που πωλούνται σε μία ή περισσότερες από μία μονάδες (δηλαδή μέσα σε δοχείο πολλαπλής συσκευασίας)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ
Πακέτο που περιέχει πολλαπλές μερίδες τροφίμων για άμεση κατανάλωση από το πακέτο τα οποία δεν είναι συσκευασμένα ατομικά (π.χ. προϊόντα αρτοποιίας, μπισκότα, γλυκά, τσίχλες, πατατάκια)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ
Περιτύλιγμα για σάντουιτς	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ
Πακέτο που περιέχει άρτυμα/σάλτσα	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ
Πακέτο που περιέχει αποξηραμένα δημητριακά πρωινού	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ τροφές που δεν προορίζονται για άμεση κατανάλωση από το πακέτο· προστίθεται συνήθως γάλα πριν από την κατανάλωση το οποίο δεν περιλαμβάνεται στο πακέτο

Τύπος πακέτου ή περιτυλίγματος	Γενικά κριτήρια		Ειδικά ανά προϊόν κριτήρια		Συμπεριλαμβάνεται ή εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (πληροί όλα τα γενικά και ειδικά ανά προϊόν κριτήρια;)
	Πλαστικό	Μίας χρήσης	Κατασκευασμένο από εύκαμπτο υλικό	Προορίζεται για άμεση κατανάλωση από το πακέτο ή το περιτύλιγμα χωρίς περαιτέρω προετοιμασία	
Πακέτο που περιέχει νωπά/ αποξηραμένα τρόφιμα για τα οποία απαιτείται περαιτέρω προετοιμασία (π.χ. ολόκληρη κεφαλή μαρουλιού, ωμά ζυμαρικά, ωμές φακές)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ τροφές που συνήθως δεν καταναλώνονται απευθείας από το πακέτο ή το περιτύλιγμα· τροφές που υφίστανται συνήθως περαιτέρω προετοιμασία πριν από την κατανάλωση
Πακέτο με κομμένα φύλλα σαλάτας τα οποία δεν χρειάζονται περαιτέρω προετοιμασία πριν από την άμεση κατανάλωση	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ

4.3. **Μαχαιροπίρουνα, πιάτα, καλαμάκια και αναδευτήρες**

4.3.1. *Περιγραφές προϊόντος στην οδηγία*

Τα μαχαιροπίρουνα, τα πιάτα, τα καλαμάκια και οι αναδευτήρες περιλαμβάνονται στο άρθρο 5 της οδηγίας, αλλά δεν ορίζονται στην οδηγία. Το μέρος Β του παραρτήματος της οδηγίας παρέχει ειδική ανά προϊόν καθοδήγηση μόνον όσον αφορά τον ορισμό των μαχαιροπίρουνων, συγκεκριμένα, στο παράρτημα μέρος Β σημείο 2 προβλέπεται ότι τα πιρούνια, τα μαχαίρια, τα κουτάλια και τα ξυλάκια συμπεριλαμβάνονται στον ορισμό των μαχαιροπίρουνων.

Όταν τα εν λόγω αντικείμενα διατίθενται στην αγορά, εντάσσονται κατά κύριο λόγο στον ακόλουθο κωδικό CPV ([15]): Αναλώσιμα υλικά τροφοδοσίας (39222100-5) και Μαχαιροπίρουνα και πιάτα μίας χρήσης (39222110-8).

Μαχαιροπίρουνα, πιάτα, καλαμάκια και αναδευτήρες που κατασκευάζονται εξολοκλήρου από φυσικά πολυμερή, τα οποία δεν έχουν τροποποιηθεί χημικώς, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

Σύμφωνα με το παράρτημα μέρος Β σημείο 4, τα καλαμάκια που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 90/385/ΕΟΚ του Συμβουλίου ([16]) ή της οδηγίας 93/42/ΕΟΚ του Συμβουλίου ([17]) ως ιατροτεχνολογικά προϊόντα εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας ([18]).

([15]) Το κοινό λεξιλόγιο για τις δημόσιες συμβάσεις καθιερώνει ένα ενιαίο σύστημα ταξινόμησης για τις δημόσιες συμβάσεις με σκοπό την τυποποίηση των στοιχείων που χρησιμοποιούν οι αναθέτουσες αρχές και οντότητες για την περιγραφή των δημόσιων συμβάσεων και είναι διαθέσιμο στην ηλεκτρονική διεύθυνση: https://single-market-economy.ec.europa.eu/single-market/public-procurement/digital-procurement/common-procurement-vocabulary_en?prefLang=el.

([16]) Οδηγία 90/385/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 1990, για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με τα ενεργά εμφυτεύσιμα ιατρικά βοηθήματα (ΕΕ L 189 της 20.7.1990, σ. 17).

([17]) Οδηγία 93/42/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1993, περί των ιατροτεχνολογικών προϊόντων, ΕΕ L 169 της 12.7.1993, σ. 1.

([18]) Έως τις 3 Ιουλίου 2021, ημερομηνία η οποία αποτελεί την προθεσμία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο για την πλειονότητα των απαιτήσεων της οδηγίας (ΕΕ) 2019/904, οι οδηγίες 90/385/ΕΟΚ και 93/42/ΕΟΚ δεν θα εφαρμόζονται πλέον. Από τις 26 Μαΐου 2021 η διάθεση των ιατροτεχνολογικών προϊόντων στην αγορά θα διέπεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/745 για τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα.

Στο έγγραφο καθοδήγησης της ΕΕ για την εφαρμογή της οδηγίας 93/42/ΕΟΚ του Συμβουλίου ([19]), παρέχονται κατευθυντήριες γραμμές για την ταξινόμηση των ιατροτεχνολογικών προϊόντων ([20]) για τους σκοπούς της εκτίμησης κινδύνων. Στις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές δεν δίνονται συγκεκριμένα παραδείγματα όσον αφορά τα καλαμάκια που χρησιμοποιούνται ως ιατροτεχνολογικά προϊόντα. Ωστόσο, ο ειδικός ορισμός του ιατροτεχνολογικού προϊόντος στην οδηγία 90/385/ΕΟΚ του Συμβουλίου και στην οδηγία 93/42/ΕΟΚ του Συμβουλίου συμπεριλαμβάνει είδη τα οποία χρησιμοποιούνται ειδικά για ανακούφιση ή επανόρθωση τραύματος ή αναπηρίας. Τα πλαστικά καλαμάκια, εάν ληφθούν υπόψη ως ιατροτεχνολογικά προϊόντα, πρέπει να προορίζονται από τον κατασκευαστή για χρήση στον άνθρωπο για σκοπούς διάγνωσης, πρόληψης, παρακολούθησης, θεραπείας ή ανακούφισης ασθένειας, ή διάγνωσης, παρακολούθησης, θεραπείας, ανακούφισης ή επανόρθωσης τραύματος ή αναπηρίας, και πρέπει να φέρουν το σήμα CE βάσει της οδηγίας 93/42/ΕΚ, κατά τον ίδιο τρόπο όπως και βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2017/745 ([21]).

4.3.2. *Επισκόπηση προϊόντων και κατάλογος επεξηγηματικών παραδειγμάτων*

Ο πίνακας 5 παρέχει παραδείγματα πλαστικών μαχαιροπίρουνων, πιάτων, καλαμακιών, αναδευτήρων μίας χρήσης τα οποία θεωρούνται ότι συμπεριλαμβάνονται ή εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

([19]) ΓΔ Υγεία και Προστασία των Καταναλωτών, 2010. Medical Devices: Guidance document - Classification of medical devices - MEDDEV 2.4/1 rev.9 διαθέσιμο στη διεύθυνση: http://ec.europa.eu/DocsRoom/documents/10337/attachments/1/translations.

([20]) Τόσο η οδηγία 90/385/ΕΟΚ του Συμβουλίου όσο και η οδηγία 93/42/ΕΟΚ του Συμβουλίου ορίζουν τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα ως εξής: «*"ιατροτεχνολογικό προϊόν": κάθε όργανο, συσκευή, εξοπλισμός, λογισμικό, υλικό ή άλλο είδος χρησιμοποιούμενο μόνο ή σε συνδυασμό, συμπεριλαμβανομένου και του λογισμικού που προορίζεται από τον κατασκευαστή του να χρησιμοποιείται ειδικά για διάγνωση ή/και θεραπεία και είναι αναγκαίο για την ορθή εφαρμογή του ιατροτεχνολογικού προϊόντος, το οποίο προορίζεται από τον κατασκευαστή να χρησιμοποιείται στον άνθρωπο για σκοπούς:*
— διάγνωσης, πρόληψης, παρακολούθησης, θεραπείας ή ανακούφισης ασθένειας,
— διάγνωσης, παρακολούθησης, θεραπείας, ανακούφισης ή επανόρθωσης τραύματος ή αναπηρίας,
— διερεύνησης, αντικατάστασης ή τροποποίησης της ανατομίας ή μιας φυσιολογικής λειτουργίας,
— ελέγχου της σύλληψης,
και του οποίου η κύρια επιδιωκόμενη δράση εντός ή επί του ανθρώπινου σώματος δεν επιτυγχάνεται με φαρμακολογικά ή ανοσολογικά μέσα ούτε μέσω του μεταβολισμού, αλλά του οποίου η λειτουργία μπορεί να υποβοηθείται από τα μέσα αυτά·».

([21]) Κανονισμός (ΕΕ) 2017/745 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2017, για τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα, για την τροποποίηση της οδηγίας 2001/83/ΕΚ, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 178/2002 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1223/2009 και για την κατάργηση των οδηγιών του Συμβουλίου 90/385/ΕΟΚ και 93/42/ΕΟΚ (ΕΕ L 117 της 5.5.2017, σ. 1).

Πίνακας 5

Επεξηγηματική εφαρμογή των κριτηρίων για την ερμηνεία του ορισμού των πλαστικών μαχαιροπίρουνων, πιάτων, καλαμακιών, αναδευτήρων μίας χρήσης

Τύποι μαχαιροπίρουνων· πιάτα· καλαμάκια· αναδευτήρες	Γενικά κριτήρια		Ειδικά ανά προϊόν κριτήρια		Συμπεριλαμβάνεται ή εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (πληροί όλα τα γενικά και ειδικά ανά προϊόν κριτήρια;)
	Πλαστικό	Μίας χρήσης	Μη ανθεκτικό υλικό	Δεν αποτελεί ιατροτεχνολογικό προϊόν	
Μαχαιροπίρουνα, πιάτα, καλαμάκια, αναδευτήρες μίας χρήσης που κατασκευάζονται εξολοκλήρου από πλαστική ύλη	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ
Μαχαιροπίρουνα, πιάτα, καλαμάκια, αναδευτήρες μίας χρήσης που κατασκευάζονται εν μέρει από πλαστική ύλη, π.χ. κατασκευάζονται κυρίως από υλικό χωρίς πλαστική ύλη αλλά με πλαστική επένδυση/επίστρωση	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ
Πλαστικά καλαμάκια μίας χρήσης που είναι προσαρτημένα/ενσωματωμένα σε περιέκτη ποτών	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ (βάσει του άρθρου 5)
Πλαστικά μαχαιροπίρουνα μίας χρήσης που είναι προσαρτημένα/ενσωματωμένα σε συσκευασία τροφίμων	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ (βάσει του άρθρου 5)
Μαχαιροπίρουνα, πιάτα, καλαμάκια, αναδευτήρες μίας χρήσης που δεν κατασκευάζονται από πλαστική ύλη, π.χ. με βάση το χαρτί ή το ξύλο χωρίς πλαστική επένδυση/επίστρωση	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ: Το προϊόν δεν περιέχει πλαστική ύλη
Μαχαιροπίρουνα, πιάτα, καλαμάκια, αναδευτήρες πολλαπλών χρήσεων που δεν κατασκευάζονται από πλαστική ύλη αλλά από ανθεκτικό υλικό, π.χ. κεραμικό ή μέταλλο	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ: Προϊόν που δεν προορίζεται για μία χρήση
Μαχαιροπίρουνα, πιάτα, καλαμάκια, αναδευτήρες πολλαπλών χρήσεων από ανθεκτική πλαστική ύλη που έχουν σχεδιαστεί για τον σκοπό αυτόν και διατεθεί στην αγορά με στόχο να χρησιμοποιηθούν περισσότερες από μία φορές και συνήθως γίνονται αντιληπτά και χρησιμοποιούνται από τους καταναλωτές ως τέτοια	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ: Προϊόν που δεν προορίζεται για μία χρήση
Πλαστικά καλαμάκια που προορίζονται για χρήση ως ιατροτεχνολογικό προϊόν και φέρουν αντίστοιχο σήμα CE	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ: Προϊόν που προορίζεται για χρήση ως ιατροτεχνολογικό προϊόν

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/4813/oj

EE C της 8.9.2026

4.4. **Περιέκτες ποτών, φιάλες ποτών και κυπελλάκια (και τα καπάκια, τα προστατευτικά καλύμματα και τα καλύμματά τους)**

4.4.1. *Περιγραφή προϊόντος και κριτήρια της οδηγίας*

Ο πίνακας 6 παρέχει επισκόπηση των κριτηρίων προϊόντος σχετικά με τους περιέκτες ποτών, τις φιάλες ποτών και τα κυπελλάκια που προβλέπονται στην οδηγία.

Πίνακας 6

Σχετικές περιγραφές για τους περιέκτες ποτών· τις φιάλες ποτών· και τα κυπελλάκια, συμπεριλαμβανομένων των καπακιών και των καλυμμάτων τους στην οδηγία

Περιέκτες ποτών:

Στα μέρη Γ και ΣΤ του παραρτήματος περιγράφονται οι περιέκτες ποτών ως εξής:

«*Περιέκτες ποτών με χωρητικότητα έως και τριών λίτρων, δηλαδή δοχεία που χρησιμοποιούνται για υγρά όπως φιάλες ποτών συμπεριλαμβανομένων των καπακιών και των καλυμμάτων τους καθώς και σύνθετες συσκευασίες ποτών συμπεριλαμβανομένων των καπακιών και των καλυμμάτων τους, αλλά όχι:*

α) *γυάλινοι ή μεταλλικοί περιέκτες ποτών που έχουν πλαστικά καπάκια και καλύμματα·*

β) *περιέκτες ποτών που προορίζονται και χρησιμοποιούνται για τρόφιμα σε υγρή μορφή για ειδικούς ιατρικούς σκοπούς, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο ζ)*[(2)] *του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 609/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.*».

Στο παράρτημα μέρος Ε τμήμα Ι σημείο 3 και μέρος Ζ σημείο 3 περιγράφονται οι περιέκτες ποτών ως εξής:

«*Περιέκτες ποτών με χωρητικότητα έως και τριών λίτρων, δηλαδή δοχεία που χρησιμοποιούνται για υγρά όπως φιάλες ποτών συμπεριλαμβανομένων των καπακιών και των καλυμμάτων τους καθώς και σύνθετες συσκευασίες ποτών συμπεριλαμβανομένων των καπακιών και των καλυμμάτων τους, αλλά όχι γυάλινοι ή μεταλλικοί περιέκτες ποτών που έχουν καπάκια και καλύμματα από πλαστικό*».

Οι φιάλες ποτών αναφέρονται στο μέρος ΣΤ του παραρτήματος ως εξής:

«*Φιάλες ποτών με χωρητικότητα έως και τριών λίτρων συμπεριλαμβανομένων των καπακιών και των καλυμμάτων τους, αλλά όχι:*

α) *γυάλινοι ή μεταλλικοί περιέκτες ποτών που έχουν καπάκια και καλύμματα από πλαστικό,*

β) *φιάλες ποτών που προορίζονται και χρησιμοποιούνται για τρόφιμα σε υγρή μορφή για ειδικούς ιατρικούς σκοπούς, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 στοιχείο ζ)*[(2)] *του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 609/2013.*».

Τα κυπελλάκια ορίζονται στο παράρτημα της οδηγίας μέρος Α σημείο 1, μέρος Ε τμήμα Ι σημείο 4 και μέρος Ζ σημείο 4 ως κυπελλάκια, συμπεριλαμβανομένων των προστατευτικών καλυμμάτων και των καπακιών τους. Επιπλέον, στο μέρος Δ σημείο 4 του παραρτήματος αναφέρονται τα κυπελλάκια, αλλά χωρίς αναφορά στα προστατευτικά καλύμματα και τα καπάκια.

Τα ακόλουθα δύο κύρια χαρακτηριστικά περιγραφής χρησιμοποιούνται για τον ορισμό τόσο των πλαστικών περιεκτών ποτών μίας χρήσης όσο και των φιαλών ποτών μίας χρήσης:

1) χωρητικότητα έως και τριών λίτρων, και

2) δοχεία που χρησιμοποιούνται για υγρά.

Ένας περιέκτης ποτών πωλείται και καταναλώνεται, καταρχήν, για ένα προϊόν σε υγρή μορφή το οποίο καταναλώνεται μέσω της πόσης. Επιπλέον, στο παράρτημα μέρος Γ, μέρος Ε τμήμα Ι σημείο 3, μέρος Ζ σημείο 3 και μέρος ΣΤ (φιάλες ποτών μόνο) ορίζεται ότι τα καπάκια και τα καλύμματα συμπεριλαμβάνονται στον ορισμό των περιεκτών και των φιαλών ποτών. Επιπροσθέτως, οι σύνθετες συσκευασίες ποτών συμπεριλαμβάνονται επίσης στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

Όσον αφορά τα κυπελλάκια, η οδηγία δεν παρέχει ειδική περιγραφή, κριτήρια ή παραδείγματα. Στο παράρτημα μέρος Α σημείο 1, μέρος Ε τμήμα Ι σημείο 4 και μέρος Ζ σημείο 4, γίνεται απλή αναφορά στο ότι τα προστατευτικά καλύμματα και τα καλύμματα συμπεριλαμβάνονται επίσης στην εν λόγω κατηγορία προϊόντων. Στα παραδείγματα ποτών σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 12 της οδηγίας συμπεριλαμβάνονται η μπύρα, το κρασί, το νερό, τα υγρά αναψυκτικά, οι χυμοί και τα νέκταρ, τα στιγμιαία ποτά ή το γάλα ([22]). Περαιτέρω διευκρινίσεις σχετικά με τον ορισμό του ποτού παρέχονται στην ενότητα 4.5.1. του παρόντος εγγράφου (δηλαδή υγρό το οποίο προσλαμβάνεται/καταναλώνεται μέσω της πόσης). Επισημαίνεται ότι τα κυπελλάκια που χρησιμοποιούνται για υγρά τα οποία πληρούν τις απαιτήσεις που προβλέπονται ανωτέρω και πωλούνται κενά καλύπτονται επίσης από την οδηγία.

([22]) Ενώ η αιτιολογική σκέψη 12 παρέχει παραδείγματα ποτών μόνον για περιέκτες και φιάλες ποτών, τα ίδια παραδείγματα αφορούν επίσης τον ορισμό του «ποτού» όσον αφορά τα κυπελλάκια.

4.4.2. *Καπάκια, καλύμματα και προστατευτικά καλύμματα*

Η οδηγία αναφέρεται σε καπάκια και καλύμματα ως εξαρτήματα κλεισίματος για τους περιέκτες και τις φιάλες ποτών, ενώ για τα κυπελλάκια η οδηγία αναφέρεται σε καλύμματα και προστατευτικά καλύμματα.

Οι περιέκτες ποτών κλείνουν με καπάκια, καλύμματα και προστατευτικά καλύμματα με στόχο τη διατήρηση του περιεχομένου τους. Τα εξαρτήματα αυτά χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με περιέκτες ποτών, φιάλες ποτών και κυπελλάκια προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι το υγρό προϊόν που περιέχεται δεν υπερχειλίζει και μπορεί να μεταφερθεί. Ούτε η εν λόγω οδηγία ούτε οποιαδήποτε άλλη ισχύουσα ενωσιακή νομοθεσία ή τεχνικό πρότυπο παρέχει σαφή ορισμό. Παρ' όλα αυτά, η ακόλουθη καθοδήγηση μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως ορισμός των ανωτέρω:

— Καπάκια: εξαρτήματα κλεισίματος τα οποία τοποθετούνται στους περιέκτες ή στις φιάλες ποτών, για παράδειγμα, για να αποφευχθεί η διαρροή του υγρού που περιέχεται (όπως, για παράδειγμα, μετά την αφαίρεση του καπακιού) αλλά και για να είναι δυνατή η ασφαλής μεταφορά. Επί του παρόντος, τα καπάκια είναι συνήθως βιδωτού ή αρθρωτού τύπου. Τα βιδωτά καπάκια μπορεί να είναι επίπεδα, μορφή η οποία είναι η πιο κοινή, ή να αποτελούν τη βάση στήριξης, π.χ. ενός στομίου κατανάλωσης υγρών, το οποίο αναφέρεται γενικά ως καπάκι για αθλητική φιάλη. Τα καπάκια για αθλητικές φιάλες μπορούν με τη σειρά τους να είναι είτε επανασφραγιζόμενου τύπου είτε αρθρωτού τύπου τα οποία εκ φύσεως είναι σχεδιασμένα να παραμένουν προσαρτημένα στον περιέκτη ποτών. Ο εν λόγω τύπος καπακιού συμπεριλαμβάνει συχνά ένα εξάρτημα ασφαλείας.

— Καλύμματα: πλαστικό ή σύνθετο υλικό που περιέχει πλαστικές μεμβράνες που τοποθετούνται πάνω σε περιέκτες ποτών, φιάλες ποτών και κυπελλάκια. Μπορούν να αφαιρεθούν ή να σκιστούν. Όταν ο καταναλωτής αφαιρέσει το κάλυμμα αυτό στο πρώτο άνοιγμα δεν μπορεί να το επανατοποθετήσει στο προϊόν. Τα καλύμματα μπορούν επίσης να παραπέμπουν σε ορισμένα καπάκια μεγαλύτερης διαμέτρου ή μη στρογγυλά.

— Προστατευτικά καλύμματα: Εξάρτημα κλεισίματος που χρησιμοποιείται σε κυπελλάκια για την προστασία του υγρού που περιέχεται, αλλά γενικά δεν παρέχει ερμητική σφράγιση. Τα καλύμματα αυτά μπορούν να επανατοποθετηθούν στο προϊόν αφού αφαιρεθούν χωρίς απώλεια της λειτουργίας κλεισίματος. Ορισμένα προστατευτικά καλύμματα μπορεί να διαθέτουν εξάρτημα ασφαλείας το οποίο θεωρείται τμήμα της διάταξης κλεισίματος.

Επεξηγηματικά παραδείγματα καπακιών και καλυμμάτων για πλαστικούς περιέκτες ποτών και φιάλες ποτών μίας χρήσης, καθώς και αν θεωρείται ότι συμπεριλαμβάνονται ή εξαιρούνται από τις απαιτήσεις προσάρτησης που ορίζονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 της οδηγίας, παρέχονται στον πίνακα 7.

Πίνακας 7

Επεξηγηματικά παραδείγματα διαφόρων τύπων καπακιών, καλυμμάτων και προστατευτικών καλυμμάτων

Τύπος καπακιών, καλυμμάτων και προστατευτικών καλυμμάτων	Περιλαμβάνεται ή εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6 παράγραφος 1 (απαίτηση προσάρτησης)
Καπάκια από πλαστική ύλη που χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με πλαστικές φιάλες ποτών μίας χρήσης (απεικονίζεται) και συσκευασίες ποτών από χαρτόνι (δεν απεικονίζεται) 	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ
Καπάκια για αθλητικές φιάλες από πλαστική ύλη που χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με πλαστικές φιάλες ποτών μίας χρήσης 	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ

Τύπος καπακιών, καλυμμάτων και προστατευτικών καλυμμάτων	Περιλαμβάνεται ή εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6 παράγραφος 1 (απαίτηση προσάρτησης)
Καπάκια από πλαστική ύλη που χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με πλαστικούς ασκούς ποτών μίας χρήσης 	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ
Αρθρωτά καπάκια για πλαστικούς περιέκτες ποτών μίας χρήσης 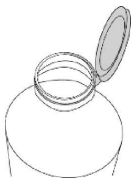	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ
Πλαστικό καπάκι με χωριστό πλαστικό κάλυμμα που χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με πλαστικό περιέκτη ποτών μίας χρήσης 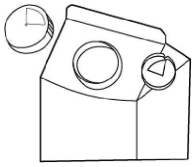	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ
Βιδωτό καπάκι ασφαλείας από αλουμίνιο (roll on pilfer proof) με πλαστικό παρέμβυσμα και πλαστική ταινία ασφαλείας που χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με πλαστικούς περιέκτες και φιάλες ποτών μίας χρήσης 	ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Τα μεταλλικά καπάκια ή καλύμματα με πλαστικά παρεμβύσματα δεν πρέπει να θεωρούνται κατασκευασμένα από πλαστικό σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 και, ως εκ τούτου, δεν υπόκεινται στην απαίτηση του άρθρου 6 παράγραφος 1.
Καπάκια με αποσπώμενο δακτύλιο με πλαστικό παρέμβυσμα και πλαστικές σχιζόμενες λωρίδες ανοίγματος που χρησιμοποιούνται σε συνδυασμό με πλαστικούς περιέκτες και φιάλες ποτών μίας χρήσης 	ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ Τα μεταλλικά καπάκια ή καλύμματα με πλαστικά παρεμβύσματα δεν πρέπει να θεωρούνται κατασκευασμένα από πλαστικό σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 και, ως εκ τούτου, δεν υπόκεινται στην απαίτηση του άρθρου 6 παράγραφος 1.
Κάλυμμα από φύλλο αλουμινίου σφραγισμένο σε πλαστικό περιέκτη ποτών μίας χρήσης 	ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Τα μεταλλικά καπάκια ή καλύμματα με πλαστικά παρεμβύσματα δεν πρέπει να θεωρούνται κατασκευασμένα από πλαστικό σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 και, ως εκ τούτου, δεν υπόκεινται στην απαίτηση του άρθρου 6 παράγραφος 1.

Τύπος καπακιών, καλυμμάτων και προστατευτικών καλυμμάτων	Περιλαμβάνεται ή εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 6 παράγραφος 1 (απαίτηση προσάρτησης)
Πλαστικό καπάκι που χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με κάλυμμα από φύλλο αλουμινίου σφραγισμένο σε πλαστικό περιέκτη ποτών μίας χρήσης 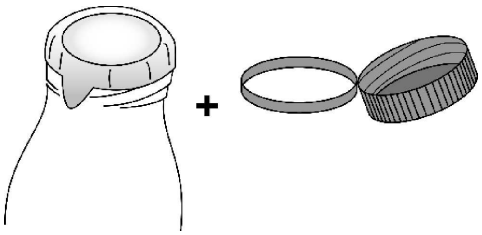	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ ΕΝ ΜΕΡΕΙ Το πλαστικό καπάκι υπόκειται στις απαιτήσεις του άρθρου 6 παράγραφος 1. Το κάλυμμα από φύλλο αλουμινίου δεν πρέπει να θεωρούνται κατασκευασμένα από πλαστικό σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 2 και, ως εκ τούτου, δεν υπόκεινται στην απαίτηση του άρθρου 6 παράγραφος 1.

4.4.3. *Ειδικές ανά προϊόν εξαιρέσεις*

Στο παράρτημα της οδηγίας μέρος Γ στοιχείο α), μέρος Ε τμήμα Ι σημείο 3, μέρος ΣΤ στοιχείο α) και μέρος Ζ σημείο 3, οι γυάλινοι ή μεταλλικοί περιέκτες ποτών που έχουν πλαστικά καπάκια και καλύμματα εξαιρούνται ρητά από τις απαιτήσεις της οδηγίες που ισχύουν για τους πλαστικούς περιέκτες ποτών μίας χρήσης.

Περιέκτες ποτών και φιάλες ποτών που χρησιμοποιούνται για τρόφιμα σε υγρή μορφή για ειδικούς ιατρικούς σκοπούς, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 2 στοιχείο ζ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 609/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([23]) εξαιρούνται από το άρθρο 6 σύμφωνα με το παράρτημα μέρος Γ στοιχείο β) και το μέρος ΣΤ στοιχείο β).

Ο όγκος και το μέγεθος του προϊόντος έχουν επίσης σημασία. Οι περιέκτες και οι φιάλες ποτών με χωρητικότητα άνω των 3 λίτρων δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

Η οδηγία δεν θεσπίζει συγκεκριμένο κατώτατο όριο όσον αφορά τον όγκο ή το μέγεθος για τα κυπελλάκια. Παρότι δεν αναφέρεται ρητά στην οδηγία, από το πλαίσιο που περιγράφεται στην εκτίμηση επιπτώσεων ([24]) μπορεί να συναχθεί το συμπέρασμα ότι όσον αφορά τα κυπελλάκια ο βασικός παράγοντας βάσει του οποίου τα αντικείμενα αυτά μετατρέπονται σε θαλάσσια απορρίμματα είναι η κατανάλωση τροφίμων και ποτών σε πακέτο ή στον δρόμο («takeaway») και η ζήτηση για περισσότερη ευκολία. Λαμβανομένου υπόψη του στόχου της οδηγίας για πρόληψη της απόρριψης πλαστικών αντικειμένων μίας χρήσης στο περιβάλλον και του γεγονότος ότι τα κυπελλάκια συγκαταλέγονται μεταξύ των αντικειμένων που απορρίπτονται περισσότερο στο περιβάλλον, είναι σκόπιμο να εφαρμοστεί προσέγγιση η οποία να είναι συνεκτική με άλλους περιέκτες ποτών που καλύπτονται από την οδηγία όσον αφορά το κατώτατο όριο των τριών λίτρων.

4.4.4. *Επισκόπηση προϊόντων και κατάλογος επεξηγηματικών παραδειγμάτων*

Οι πίνακες που ακολουθούν παρέχουν ενδεικτικό κατάλογο παραδειγμάτων που επεξηγούν τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να αξιολογούνται οι διάφοροι περιέκτες ποτών, φιάλες ποτών και τα κυπελλάκια με βάση τα κριτήρια και τους δείκτες που παρέχονται ανωτέρω, καθώς και αν θεωρείται ότι συμπεριλαμβάνονται ή εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

([23]) Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 609/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Ιουνίου 2013, για τα τρόφιμα τα οποία προορίζονται για βρέφη και μικρά παιδιά και για τα τρόφιμα που προορίζονται για ειδικούς ιατρικούς σκοπούς, και ως υποκατάστατα του συνόλου του διαιτολογίου για τον έλεγχο του σωματικού βάρους και για την κατάργηση της οδηγίας 92/52/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών της Επιτροπής 96/8/ΕΚ, 1999/21/ΕΚ, 2006/125/ΕΚ και 2006/141/ΕΚ, της οδηγίας 2009/39/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και των κανονισμών της Επιτροπής (ΕΚ) αριθ. 41/2009 και (ΕΚ) αριθ. 953/2009 (ΕΕ L 181 της 29.6.2013, σ. 35).

([24]) SWD(2018) 254 final, μέρος 1/3, σ. 25.

Πίνακας 8

Επεξηγηματικά παραδείγματα περιεκτών ποτών και φιαλών ποτών

Τύποι περιεκτών και φιαλών ποτών	Γενικά κριτήρια		Ειδικά ανά προϊόν κριτήρια		Συμπεριλαμβάνεται ή εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (πληροί όλα τα γενικά και ειδικά ανά προϊόν κριτήρια;)
	Πλαστικό	Μίας χρήσης	Μεταφορική ικανότητα	Περιέκτης υγρών	
Ασκοί (εξολοκλήρου πλαστικοί ή με στρώμα πλαστικής ύλης, έως και τρία λίτρα)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ (Περιέκτης ποτών)
Πλαστικές φιάλες (έως και τρία λίτρα)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ (Φιάλη ποτών)
Πλαστικός περιέκτης με ατομική μερίδα γάλακτος ή κρέμας (π.χ. για καφέ ή τσάι)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ (Περιέκτης ποτών)
Σύνθετη συσκευασία ποτών από χαρτόνι (έως και τρία λίτρα)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ (Περιέκτης ποτών)
Εύκαμπτος πλαστικός περιέκτης ποτών (έως και τρία λίτρα) σε χάρτινο κουτί που διαχωρίζεται με το χέρι	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ (Περιέκτης ποτών)
Πλαστική φιάλη νερού άνω των 3 λίτρων	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Η χωρητικότητα υπερβαίνει τα 3 λίτρα
Επαναχρησιμοποιήσιμες και επαναπληρούμενες πλαστικές φιάλες ποτών που σχεδιάζονται και διατίθενται στην αγορά για τον σκοπό αυτόν και συνήθως γίνονται αντιληπτές και χρησιμοποιούνται από τους καταναλωτές ως τέτοιες	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ Επαναχρησιμοποιήσιμη φιάλη
Πλαστικός περιέκτης ποτών ενός τεμαχίου με ενσωματωμένο αποσπώμενο κλείσιμο	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ (Περιέκτης ποτών)

Πίνακας 9

Επεξηγηματικά παραδείγματα για τα κυπελλάκια

Τύπος κυπελλακίου	Γενικά κριτήρια		Ειδικά ανά προϊόν κριτήρια	Συμπεριλαμβάνεται ή εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (πληροί όλα τα γενικά και ειδικά ανά προϊόν κριτήρια;)
	Πλαστικό	Μίας χρήσης	Γεμισμένο ή που προορίζεται για πλήρωση με ποτό	
Κυπελλάκια για κρύα ποτά από 100 % πλαστική ύλη (με ή χωρίς προστατευτικό κάλυμμα ή κάλυμμα)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ (ΚΥΠΕΛΛΑΚΙ)
Προγεμισμένα κυπελλάκια με βάση το χαρτί με πλαστική επένδυση ή επίστρωση για (κρύα συνήθως) ποτά (με ή χωρίς προστατευτικό κάλυμμα ή κάλυμμα)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ (ΚΥΠΕΛΛΑΚΙ)
Κυπελλάκια που πωλούνται σε καταστήματα λιανικής και χονδρικής πώλησης από 100 % πλαστική ύλη για χυμούς ή αλκοολούχα ποτά	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ (ΚΥΠΕΛΛΑΚΙ)
Κενά κυπελλάκια από 100 % πλαστική ύλη και κενά κυπελλάκια με βάση το χαρτί με πλαστική επένδυση ή επίστρωση για ζεστά ή κρύα ποτά (με ή χωρίς προστατευτικό κάλυμμα ή κάλυμμα)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ (ΚΥΠΕΛΛΑΚΙ)
Κυπελλάκια με βάση το χαρτί με πλαστική επένδυση ή επίστρωση που πωλούνται σε καταστήματα λιανικής και χονδρικής πώλησης	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ (ΚΥΠΕΛΛΑΚΙ)
Κυπελλάκια με βάση το χαρτί με βιολογική ή βιοαποδομήσιμη πλαστική επένδυση ή επίστρωση που πωλούνται σε καταστήματα λιανικής και χονδρικής πώλησης	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ (ΚΥΠΕΛΛΑΚΙ)
Επαναχρησιμοποιήσιμα πλαστικά κυπελλάκια που πωλούνται ως μέρος συστημάτων επαναπλήρωσης	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ Το κυπελλάκι είναι επαναχρησιμοποιήσιμο (μέρος συστήματος επαναπλήρωσης)
Πλαστικό κυπελλάκι με στιγμιαίο ποτό σε σκόνη για το οποίο απαιτείται η προσθήκη π.χ. γάλακτος ή νερού πριν από την κατανάλωση του προϊόντος	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ (ΚΥΠΕΛΛΑΚΙ)
Πλαστικό κυπελλάκι με στιγμιαία σούπα σε σκόνη για την οποία απαιτείται η προσθήκη π.χ. νερού πριν από την κατανάλωση του προϊόντος	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Το κυπελλάκι προορίζεται να χρησιμοποιηθεί για την προετοιμασία σούπας, η οποία δεν αποτελεί ποτό βάσει της οδηγίας

Τύπος κυπελλακίου	Γενικά κριτήρια		Ειδικά ανά προϊόν κριτήρια	Συμπεριλαμβάνεται ή εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (πληροί όλα τα γενικά και ειδικά ανά προϊόν κριτήρια;)
	Πλαστικό	Μίας χρήσης	Γεμισμένο ή που προορίζεται για πλήρωση με ποτό	
Επαναχρησιμοποιήσιμα κυπελλάκια που πωλούνται σε καταστήματα λιανικής πώλησης για πολλαπλές χρήσεις τα οποία σχεδιάζονται και διατίθενται στην αγορά για τον σκοπό αυτόν και συνήθως γίνονται αντιληπτά και χρησιμοποιούνται από τους καταναλωτές ως τέτοια	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ Το κυπελλάκι είναι επαναχρησιμοποιήσιμο
Επαναπληρούμενα κυπελλάκια που πωλούνται σε καταστήματα λιανικής πώλησης για πολλαπλές χρήσεις	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ Το κυπελλάκι είναι επαναχρησιμοποιήσιμο

4.5 **Διαφοροποίηση μεταξύ ορισμένων (σχετικών) κατηγοριών προϊόντων**

Στο παράρτημα της οδηγίας μέρος Α σημείο 2, μέρος Ε τμήμα Ι σημείο 1 και μέρος Ζ σημείο 1 εξαιρούνται οι περιέκτες ποτών, τα πιάτα, τα πακέτα και τα περιτυλίγματα που περιέχουν τρόφιμα από τα προϊόντα που θεωρούνται πλαστικοί περιέκτες τροφίμων μίας χρήσης για τον σκοπό της οδηγίας. Σε ορισμένες περιπτώσεις, το σχήμα της συσκευασίας μπορεί να εγείρει αμφιβολίες ως προς το αν το προϊόν αποτελεί περιέκτη τροφίμων ή ποτών ή ακόμη και άλλο τύπο συσκευασίας που καλύπτεται από την οδηγία, όπως πακέτα, περιτυλίγματα, κυπελλάκια ή πιάτα.

Οι ενότητες που ακολουθούν παρέχουν περαιτέρω καθοδήγηση όσον αφορά τη διαφοροποίηση μεταξύ διαφορετικών αλλά σχετικών κατηγοριών προϊόντων.

4.5.1. *Βασικά στοιχεία διάκρισης μεταξύ περιεκτών τροφίμων και περιεκτών ποτών*

Το βασικό στοιχείο για τη διάκριση ανάμεσα σε περιέκτες τροφίμων και περιέκτες ποτών, φιάλες ποτών και κυπελλάκια είναι αν το δοχείο περιέχει τρόφιμα ή ποτά. Πρέπει να χρησιμοποιούνται τα ακόλουθα κριτήρια για τη διάκριση μεταξύ τροφίμου (αναφέρεται επίσης και ως τροφή) και ποτού:

— Ο τρόπος κατανάλωσης του προϊόντος που περιέχεται και η πυκνότητα του προϊόντος που περιέχεται σε δοχείο διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στη διάκριση ανάμεσα σε περιέκτες τροφίμων και περιέκτες ποτών, φιάλες ποτών και κυπελλάκια. Όσον αφορά τα τρόφιμα, η αιτιολογική σκέψη 12 της οδηγίας παρέχει ενδεικτικά παραδείγματα τροφών, συγκεκριμένα σάντουιτς-ρολά (wraps), σαλάτες, φρούτα, λαχανικά και επιδόρπια. Ένα ποτό πωλείται και καταναλώνεται σε υγρή μορφή και μπορεί να καταναλωθεί μέσω της πόσης. Στα παραδείγματα περιεκτών ποτών που παρατίθενται στην αιτιολογική σκέψη 12 συμπεριλαμβάνονται οι συσκευασίες μπύρας, κρασιού, νερού, υγρών αναψυκτικών, χυμών και νέκταρος, στιγμιαίων ποτών ή γάλακτος.

— Η μονάδα μέτρησης που χρησιμοποιείται για την αναγραφή της ποσότητας του τροφίμου ή του ποτού. Γενικά, τα ποτά εκφράζονται σε μονάδες όγκου (π.χ. σε χιλιοστόλιτρα) και τα τρόφιμα εν γένει σε μονάδες βάρους (π.χ. σε γραμμάρια). Σε ορισμένες περιπτώσεις, ωστόσο, η ποσότητα της τροφής ή του ποτού δεν αναγράφεται πάντα στο δοχείο, ιδίως στα δοχεία που γεμίζονται στο σημείο πώλησης.

— Τα χαρακτηριστικά σχεδιασμού του περιέκτη μπορεί να σχετίζονται ειδικά με το περιεχόμενο. Για παράδειγμα, το σχήμα του περιέκτη και το αν για την κατανάλωση της τροφής που περιέχει χρειάζονται μαχαιροπίρουνα ή όχι υποδεικνύουν αν το προϊόν προορίζεται για κατανάλωση μέσω της πόσης ή της βρώσης.

Δεδομένου ότι η αιτιολογική σκέψη 12 αναφέρεται συγκεκριμένα στις φιάλες γάλακτος ως περιέκτες ποτών, το γάλα θα πρέπει επίσης να θεωρείται ποτό για τους σκοπούς της οδηγίας. Η επιλογή αυτή συνάδει με τα γενικά κριτήρια σχετικά με την κατανάλωση μέσω της πόσης, την πυκνότητα και το ιξώδες (υγρό) και τον τύπο του δοχείου, στοιχεία τα οποία για το γάλα είναι παρόμοια με αυτά άλλων ποτών.

Ορισμένα τρόφιμα, όπως σούπες, γιαούρτια (αν δεν είναι ρευστά) και πολτοί φρούτων, δεν θα πρέπει να ταξινομούνται ως ποτά για τους σκοπούς της οδηγίας, διότι δεν καταναλώνονται συνήθως μέσω της πόσης, ενώ συνήθως χρειάζονται μαχαιροπίρουνα για την κατανάλωσή τους, στοιχείο το οποίο τα διακρίνει από τα ποτά.

Ορισμένα προϊόντα σε υγρή μορφή, ακόμη και όταν είναι ρευστά (π.χ. ξύδι, υγρά υλικά για γαρνίρισμα, σάλτσα σόγιας, χυμοί λεμονιού, βρώσιμα έλαια, προϊόντα που χρειάζονται αραίωση πριν από την κατανάλωση, όπως συμπυκνωμένοι χυμοί φρούτων, φρουτοπολτοί, σιρόπια ή συμπυκνώματα) δεν καταναλώνονται απευθείας από τον περιέκτη ή χρειάζονται περαιτέρω αραίωση για να καταστούν ρευστά. Για τον λόγο αυτόν, δεν χαρακτηρίζονται ως ποτά βάσει της οδηγίας, δεδομένου ότι δεν καταναλώνονται και δεν προσλαμβάνονται μέσω της πόσης.

Ο πίνακας που ακολουθεί παρέχει μια επισκόπηση των δεικτών καθοδήγησης, όπως η προβλεπόμενη χρήση και το σχήμα και η μορφή του δοχείου, ενώ συμπεριλαμβάνονται επεξηγηματικά παραδείγματα που βοηθούν στη διάκριση μεταξύ περιεκτών τροφίμων και περιεκτών ποτών.

Πίνακας 10

Επεξηγηματικά παραδείγματα για τη διαφοροποίηση μεταξύ περιεκτών τροφίμων και περιεκτών ποτών

Πλαστικός πολυστρωματικός ασκός που περιέχει πολτό φρούτων (150 ml)		Πλαστικός πολυστρωματικός ασκός που περιέχει χυμό φρούτων (150 ml)	
Πλαστικός περιέκτης που περιέχει γιαούρτι (100 g)		Πλαστικός περιέκτης που περιέχει ρευστό γιαούρτι (150 ml)	
		Χάρτινο κουτί γάλακτος (500 ml)	

4.5.2. *Βασικά στοιχεία διάκρισης ανάμεσα σε περιέκτες τροφίμων και κυπελλάκια*

Όσον αφορά τα κυπελλάκια, πέραν του προσδιορισμού του αν το προϊόν που περιέχεται αποτελεί τρόφιμο ή ποτό, πρέπει να παρασχεθεί καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα κυπελλάκια τα οποία οι κατασκευαστές διαθέτουν κενά στην αγορά αλλά μπορούν να γεμίσουν οι έμποροι λιανικής τόσο με τρόφιμα όσο και με ποτά. Ένα παράδειγμα αυτού του τύπου κυπέλλου παρέχεται στο διάγραμμα που ακολουθεί.

Ο αρχικός διανομέας ή ο υπεύθυνος πλήρωσης των κυπέλλων γνωρίζει κατά κανόνα την προβλεπόμενη χρήση των πλαστικών κυπέλλων μίας χρήσης και αν προορίζονται για τρόφιμα ή ποτά. Αν κατά τον χρόνο διάθεσης στην αγορά δεν είναι σαφές αν ένα προϊόν είναι κυπελλάκι ή περιέκτης τροφίμων, όπως μπορεί να συμβαίνει για ορισμένους περιέκτες που πωλούνται σε καταστήματα λιανικής και χονδρικής πώλησης, ο κατασκευαστής πρέπει να συμμορφωθεί με τις απαιτήσεις της οδηγίας και για τους δύο τύπους προϊόντων. Για παράδειγμα, το προϊόν πρέπει να φέρει σήμανση σύμφωνα με το άρθρο 7, προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με την οδηγία.

Διάγραμμα 1

Περιέκτες που πωλούνται σε καταστήματα λιανικής και χονδρικής πώλησης

4.5.3. *Βασικά στοιχεία διάκρισης ανάμεσα σε περιέκτες ποτών, φιάλες ποτών και κυπελλάκια*

Η οδηγία δεν προβαίνει σε σαφή διάκριση ανάμεσα στους περιέκτες ποτών, τις φιάλες ποτών (υποκατηγορία των περιεκτών ποτών) και τα κυπελλάκια (τα οποία δεν αποτελούν περιέκτες ποτών). Ωστόσο, μπορούν να αναφερθούν τα ακόλουθα γενικά χαρακτηριστικά που σχετίζονται με την παρούσα οδηγία:

— Σύμφωνα με το παράρτημα μέρος Γ, μέρος Ε τμήμα Ι σημείο 3 και μέρος Ζ σημείο 3, οι περιέκτες ποτών είναι «*δοχεία με χωρητικότητα έως και 3 λίτρων, συμπεριλαμβανομένων των καπακιών και των καλυμμάτων τους, που χρησιμοποιούνται για υγρά*». Στην αιτιολογική σκέψη 12 αναφέρεται επίσης ότι οι σύνθετες συσκευασίες ποτών πρέπει να θεωρούνται περιέκτες ποτών και όχι φιάλες ποτών.

— Οι φιάλες ποτών είναι περιέκτες ποτών με στενό λαιμό ή στόμιο και χωρητικότητα έως και 3 λίτρων, συμπεριλαμβανομένων των καπακιών και των καλυμμάτων τους, που χρησιμοποιούνται για ποτά, εξαιρουμένης της σύνθετης συσκευασίας ποτών, σύμφωνα με τη διαφοροποίηση που εισάγει η οδηγία σε σχέση με τους περιέκτες ποτών.

— Τα κυπελλάκια είναι συνήθως στρογγυλά δοχεία, κατά κανόνα σε σχήμα κούπας με ή χωρίς προστατευτικό κάλυμμα ή κάλυμμα, τα οποία πωλούνται κενά ή περιέχουν ποτό ([25]). Όπως εξηγείται επίσης στην αιτιολογική σκέψη 12, τα κυπελλάκια αποτελούν χωριστή κατηγορία πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης για τους σκοπούς της οδηγίας.

Το βασικό στοιχείο διάκρισης μεταξύ των τριών κατηγοριών προϊόντων είναι το σχήμα τους. Ο πίνακας που ακολουθεί παρέχει επεξηγηματικά παραδείγματα για τους περιέκτες ποτών, τις φιάλες ποτών και τα κυπελλάκια όπου παρουσιάζονται τα σχετικά με το σχήμα στοιχεία που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για την ταξινόμηση των εν λόγω κατηγοριών προϊόντων.

Πίνακας 11

Επεξηγηματικά παραδείγματα για τους περιέκτες ποτών, τις φιάλες ποτών και τα κυπελλάκια

Περιέκτες ποτών	Φιάλες ποτών (εντάσσονται στους περιέκτες ποτών)	Κυπελλάκια (δεν εντάσσονται στους περιέκτες ποτών)
Δοχεία με χωρητικότητα έως και 3 λίτρων που χρησιμοποιούνται για ποτά (συμπεριλαμβάνονται επίσης οι φιάλες ποτών)	Άκαμπτοι περιέκτες ποτών με στενό λαιμό ή στόμιο και χωρητικότητα έως και 3 λίτρων, συμπεριλαμβανομένων των καπακιών και των καλυμμάτων τους, που χρησιμοποιούνται για ποτά	Συνήθως στρογγυλά δοχεία, κατά κανόνα σε σχήμα κούπας με ή χωρίς προστατευτικό κάλυμμα ή κάλυμμα, τα οποία πωλούνται κενά ή περιέχουν ποτό
	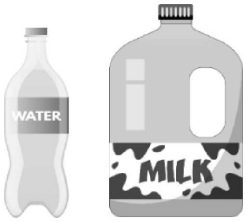	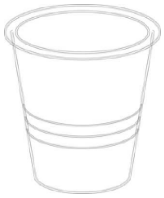

4.5.4. *Βασικά στοιχεία διάκρισης μεταξύ περιεκτών τροφίμων, και πακέτων και περιτυλιγμάτων*

Η διαφοροποίηση μεταξύ περιεκτών τροφίμων, και πακέτων και περιτυλιγμάτων θα πρέπει να γίνεται με βάση την ακαμψία του περιέκτη. Για τους σκοπούς της οδηγίας, τα τρόφιμα με άκαμπτη και εν μέρει άκαμπτη συσκευασία θα πρέπει να θεωρούνται περιέκτες τροφίμων, ενώ τα προϊόντα με εύκαμπτα υλικά συσκευασίας θα πρέπει να θεωρούνται πακέτα και περιτυλίγματα.

Ως εύκαμπτη νοείται η συσκευασία που κάμπτεται εύκολα χωρίς να σπάει. Τα ίδια στοιχεία ισχύουν και για τα αντικείμενα που δεν αποτελούν συσκευασία και τα οποία εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας. Ορισμένες τροφές συσκευάζονται σε συνδυασμό άκαμπτων και πιο εύκαμπτων υλικών (βλ. την αριστερή στήλη 12), π.χ. ένα σάντουιτς σε άκαμπτο περιέκτη με μεμβράνη από τη μια πλευρά ή ορισμένα φρούτα ή προμαγειρεμένα τρόφιμα που πωλούνται σε χάρτινους δίσκους και καλύπτονται με πλαστικά περιτυλίγματα. Σε αυτές τις περιπτώσεις, το προϊόν θα πρέπει να ταξινομείται ως περιέκτης τροφίμων λόγω της παρουσίας άκαμπτων υλικών στη συσκευασία.

([25]) Σύμφωνα με το λεξικό Macmillan.

Πίνακας 12

Επεξηγηματικά παραδείγματα για τη διαφοροποίηση μεταξύ των πλαστικών περιεκτών τροφίμων μίας χρήσης, και των πακέτων και περιτυλιγμάτων

Πλαστικός περιέκτης τροφίμων μίας χρήσης	Πλαστικό πακέτο και περιτύλιγμα μίας χρήσης
Ο περιέκτης κατασκευάζεται εξολοκλήρου ή εν μέρει από άκαμπτο υλικό που περιέχει πλαστική ύλη	Ο περιέκτης κατασκευάζεται από εύκαμπτο υλικό που περιέχει πλαστική ύλη
	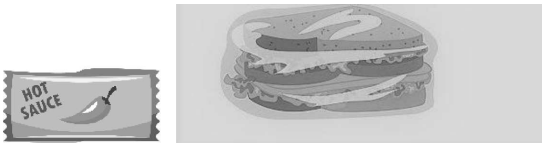

4.5.5. *Βασικά στοιχεία διάκρισης μεταξύ πιάτων και περιεκτών τροφίμων*

Στο παράρτημα της οδηγίας μέρος Α σημείο 2, μέρος Ε τμήμα Ι σημείο 1 και μέρος Ζ σημείο 1 εξαιρούνται οι περιέκτες ποτών, τα πιάτα, τα πακέτα και τα περιτυλίγματα που περιέχουν τρόφιμα από την κατηγορία προϊόντων περιεκτών τροφίμων για τον σκοπό της οδηγίας.

Ως πιάτα νοούνται τα σκεύη από τα οποία καταναλώνονται ή στα οποία σερβίρονται τρόφιμα, ενώ οι περιέκτες τροφίμων είναι δοχεία όπως κουτιά, με ή χωρίς προστατευτικό κάλυμμα, εντός των οποίων τοποθετούνται τρόφιμα.

Ο κάτωθι πίνακας παρέχει ορισμένα επεξηγηματικά παραδείγματα για τον τρόπο διάκρισης μεταξύ πλαστικών περιεκτών τροφίμων μίας χρήσης και πιάτων.

Πίνακας 13

Επεξηγηματικό παράδειγμα για τη διαφοροποίηση μεταξύ περιεκτών τροφίμων και πλαστικών πιάτων

Πλαστικός περιέκτης τροφίμων μίας χρήσης	Πλαστικό πιάτο μίας χρήσης
Δείκτες που υποδεικνύουν ότι το δοχείο είναι περιέκτης τροφίμων: — Δοχεία όπως κουτιά που πωλούνται με ή χωρίς καπάκι — Μπορεί να περιέχει τρόφιμα — Μπορεί να διευκολύνει τη μεταφορά των τροφίμων — Δοχείο το οποίο πωλείται συνήθως με έντυπη πληροφόρηση σχετικά με το περιεχόμενο, τα συστατικά και συχνά το βάρος του προϊόντος 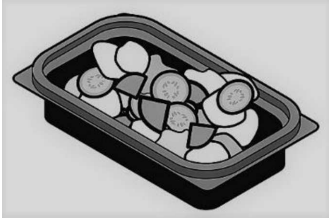	Δείκτες οι οποίες υποδεικνύουν ότι το δοχείο είναι πιάτο: — Σκεύος που πωλείται χωρίς καπάκι, ανεξαρτήτως του αν καλύπτεται π.χ. από φύλλα αλουμινίου ή μεμβράνη στο σημείο πώλησης — Χρησιμοποιείται για το σερβίρισμα ή την κατανάλωση τροφής από αυτό, αλλά δεν είναι απαραίτητη η παρουσία τροφής κατά τον χρόνο της αγοράς — Παρότι είναι ως επί το πλείστον επίπεδο, διαθέτει συνήθως μια ελαφρώς λοξοτομημένη ή ανυψωμένη περίμετρο για να αποτρέπει την κύλιση ή την έκχυση της τροφής από αυτό — Συνήθως δεν φέρει έντυπη πληροφόρηση σχετικά με το περιεχόμενο, τα συστατικά ή το βάρος.

4.6. **Λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς**

4.6.1. *Περιγραφή προϊόντος και κριτήρια της οδηγίας*

Ο πίνακας που ακολουθεί παρέχει επισκόπηση των σχετικών περιγραφών της οδηγίας για τις λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς.

Πίνακας 14

Περιγραφές των λεπτών πλαστικών σακουλών μεταφοράς στην οδηγία

Παράρτημα μέρος Ε τμήμα Ι σημείο 5 και μέρος Ζ σημείο 8: «*Λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς, όπως ορίζονται στο άρθρο 3 σημείο 1γ) της οδηγίας 94/62/ΕΚ*».
Στο άρθρο 3 σημείο 1γ της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας ορίζονται οι λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς: «*"λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς": πλαστικές σακούλες μεταφοράς με πάχος τοιχώματος μικρότερο από 50 μικρά.*».
Επιπροσθέτως, στο άρθρο 3 σημείο 1δ της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας ορίζονται οι πολύ λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς ως εξής: «*"πολύ λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς": πλαστικές σακούλες μεταφοράς με πάχος τοιχώματος μικρότερο από 15 μm οι οποίες απαιτούνται για λόγους υγιεινής ή παρέχονται ως πρωτογενής συσκευασία χύδην τροφίμων όταν η χρήση τους συμβάλλει στην αποφυγή σπατάλης τροφίμων*».
Ο γενικός όρος «*πλαστικές σακούλες μεταφοράς*» ορίζεται στο άρθρο 3 σημείο 1β της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας: «*"πλαστικές σακούλες μεταφοράς": σακούλες μεταφοράς με ή χωρίς λαβή, από πλαστικό υλικό, οι οποίες διατίθενται στους καταναλωτές στο σημείο πώλησης εμπορευμάτων ή προϊόντων*».

Τα ειδικά ανά προϊόν κριτήρια για τις λεπτές σακούλες μεταφοράς μίας χρήσης που προβλέπονται στο παράρτημα της οδηγίας μπορούν να διευκρινιστούν βάσει των ακόλουθων δεικτών:

— Χαρακτηριστικό σχεδιασμού προϊόντος: σύμφωνα με το άρθρο 3 σημείο 1γ της οδηγίας 94/62/ΕΚ, πάχος τοιχώματος μικρότερο από 50 μικρόμετρα υποδεικνύει ότι οι εν λόγω σακούλες δεν έχουν σχεδιαστεί, μελετηθεί και διατεθεί στην αγορά με σκοπό να επαναχρησιμοποιηθούν. Το κριτήριο αυτό αντανακλά δεόντως τον στόχο της οδηγίας για μείωση των (θαλάσσιων) απορριμμάτων. Όπως ορίζεται στην αιτιολογική σκέψη 4 της οδηγίας (ΕΕ) 2015/720 ([26]), σακούλες αυτού του είδους επαναχρησιμοποιούνται λιγότερο συχνά από τις χοντρότερες πλαστικές σακούλες μεταφοράς, μετατρέπονται σε απόβλητα πιο γρήγορα και είναι πιθανότερο να συμβάλλουν στη δημιουργία απορριμμάτων λόγω του μικρού βάρους τους.

— Σημείο πώλησης ή διανομής: αναφέρεται στο σημείο πώλησης όπου γίνεται η προμήθεια ή διανομή του προϊόντος στον καταναλωτή (όπως περιγράφεται στο άρθρο 3 σημείο 1β της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας).

Η οδηγία καλύπτει όλες τις λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς. Σε αυτές συμπεριλαμβάνονται οι πολύ λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς (που έχουν πάχος τοιχώματος μικρότερο από 15 μικρόμετρα), οι οποίες μπορεί να εξαιρούνται από ορισμένες απαιτήσεις της οδηγίας για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας.

4.6.2. *Επισκόπηση προϊόντων και κατάλογος επεξηγηματικών παραδειγμάτων*

Ο πίνακας 15 παρέχει επεξηγηματικά παραδείγματα για το αν ορισμένοι τύποι πλαστικών σακουλών μεταφοράς συμπεριλαμβάνονται ή εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

([26]) Οδηγία (ΕΕ) 2015/720 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2015, σχετικά με την τροποποίηση της οδηγίας 94/62/ΕΚ με σκοπό τη μείωση της κατανάλωσης λεπτών πλαστικών σακουλών μεταφοράς (ΕΕ L 115 της 6.5.2015, σ. 11).

Πίνακας 15

Επεξηγηματικά παραδείγματα των διαφόρων τύπων πλαστικών σακουλών μεταφοράς

Τύπος πλαστικής σακούλας μεταφοράς	Γενικά κριτήρια		Ειδικά ανά προϊόν κριτήρια	Συμπεριλαμβάνεται ή εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (πληροί όλα τα γενικά και ειδικά ανά προϊόν κριτήρια;)
	Πλαστικό	Μίας χρήσης	Λεπτή πλαστική σακούλα μεταφοράς	
Λεπτή πλαστική σακούλα μεταφοράς που παρέχεται στον καταναλωτή στο σημείο πώλησης (πάχος τοιχώματος μικρότερο από 50 μικρόμετρα)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Συμπεριλαμβάνεται
Πολύ λεπτή πλαστική σακούλα μεταφοράς που παρέχεται στον καταναλωτή στο σημείο πώλησης (πάχος τοιχώματος μικρότερο από 15 μικρόμετρα)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	Συμπεριλαμβάνεται
Χοντρότερη πλαστική σακούλα μεταφοράς (πάχος τοιχώματος μεγαλύτερο από 50 μικρόμετρα)	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ Δεν είναι «λεπτή σακούλα μεταφοράς» και, ως εκ τούτου, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας
Σακούλες συλλογής αποβλήτων από πλαστική ύλη	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ Δεν είναι «σακούλα μεταφοράς» και, ως εκ τούτου, δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας

4.7. **Μπατονέτες**

4.7.1. *Περιγραφή προϊόντος και κριτήρια της οδηγίας*

Οι πλαστικές μπατονέτες μίας χρήσης αναφέρονται στο παράρτημα μέρος Β σημείο 1 ως «*Μπατονέτες, εκτός εάν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 90/385/ΕΟΚ του Συμβουλίου ή της οδηγίας 93/42/ΕΟΚ του Συμβουλίου*». Η οδηγία δεν παρέχει ορισμό προϊόντος για τις μπατονέτες.

Ως μπατονέτα ορίζεται συνήθως μικρή γλυφίδα με μικρή ποσότητα (ή τούφα) βαμβακιού στο ένα ή και στα δύο άκρα της, η οποία χρησιμοποιείται συχνά για την ατομική υγιεινή, και ειδικότερα για τον καθαρισμό των αυτιών ή την εφαρμογή καλλυντικών ([27]). Κατά τη διάθεσή τους στην αγορά της ΕΕ, τα αντικείμενα αυτά εντάσσονται σε ενιαίο κώδικα του κοινού λεξιλογίου για τις δημόσιες συμβάσεις (CPV): Ωτογλυφίδες (μπατονέτες) 33711410-4.

Τα ακόλουθα χαρακτηριστικά σχεδιασμού προϊόντος συμβάλλουν στον ορισμό της μπατονέτας μίας χρήσης για τους σκοπούς της οδηγίας:

— Πάχος της γλυφίδας: Οι μπατονέτες που προορίζονται για μη ιατρικούς σκοπούς ή για ατομική χρήση στο σπίτι χαρακτηρίζονται συνήθως από ένα κοντό, λεπτό και μη ανθεκτικό στέλεχος.

— Μη καθαριζόμενες άκρες: Κόλλα που χρησιμοποιείται για τη μόνιμη τοποθέτηση των μπατονετών μίας χρήσης στα άκρα της γλυφίδας προκειμένου να παρεμποδίζεται η αποκόλλησή τους από τη γλυφίδα κατά τη χρήση. Οι ωτογλυφίδες που μπορούν να πλένονται και να καθαρίζονται και, άρα, να ξαναχρησιμοποιούνται δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

([27]) Λεξικό του Cambridge. Πηγή: https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/cotton-bud?q=cotton+buds.

4.7.2. *Ειδικές ανά προϊόν εξαιρέσεις*

Σύμφωνα με το παράρτημα της οδηγίας για τα πλαστικά μίας χρήσης μέρος Β σημείο 1, οι μπατονέτες που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 90/385/ΕΟΚ του Συμβουλίου ή της οδηγίας 93/42/ΕΟΚ του Συμβουλίου ως ιατροτεχνολογικά προϊόντα εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας ([28]). Ο ορισμός του ιατροτεχνολογικού προϊόντος στην οδηγία 90/385/ΕΟΚ του Συμβουλίου και στην οδηγία 93/42/ΕΟΚ του Συμβουλίου συμπεριλαμβάνει είδη τα οποία χρησιμοποιούνται ειδικά για ανακούφιση ή επανόρθωση τραύματος ή αναπηρίας. Οι μπατονέτες, εάν ληφθούν υπόψη ως ιατροτεχνολογικά προϊόντα, πρέπει να προορίζονται από τον κατασκευαστή για χρήση στον άνθρωπο για σκοπούς διάγνωσης, πρόληψης, παρακολούθησης, θεραπείας ή ανακούφισης ασθένειας, ή διάγνωσης, παρακολούθησης, θεραπείας, ανακούφισης ή επανόρθωσης τραύματος ή αναπηρίας, και πρέπει να φέρουν το σήμα CE βάσει της οδηγίας 93/42/ΕΚ, κατά τον ίδιο τρόπο όπως και βάσει του κανονισμού (ΕΕ) 2017/745.

Στο έγγραφο καθοδήγησης της ΕΕ για την εφαρμογή της οδηγίας 93/42/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα, παρέχονται κατευθυντήριες γραμμές για την ταξινόμηση των ιατροτεχνολογικών προϊόντων για τους σκοπούς της εκτίμησης κινδύνων. Το παράδειγμα των «*βαμβακοφόρων στειλεών για τη δειγματοληψία εξιδρωμάτων*» που περιλαμβάνεται ([29]) στις εν λόγω κατευθυντήριες γραμμές θεωρείται ότι σχετίζεται, για παράδειγμα, με τους «*ιατρικούς βαμβακοφόρους στειλεούς*» ([30]).

Οι μπατονέτες που προορίζονται για ιατρική χρήση είναι επίσης σχεδιασμένες για μία χρήση. Ωστόσο, είναι κατά κανόνα σχεδιασμένες κατά τρόπο ώστε να διευκολύνουν συγκεκριμένα τη χρήση αποστειρωμένων τεχνικών και γενικά:

— φέρουν σαφή σήμανση για ιατρική χρήση (π.χ. «ιατρικός βαμβακοφόρος στειλεός»)·

— πωλούνται συχνά ως αποστειρωμένα προϊόντα·

— χαρακτηρίζονται από μακρύτερο και πιο ανθεκτικό στέλεχος·

— έχουν ένα άκρο·

— πωλούνται ή διανέμονται απευθείας σε επαγγελματίες υγείας μέσω επαγγελματικών δικτύων (π.χ. μεταξύ επιχειρήσεων), π.χ. παρέχονται ή διανέμονται στειλεοί για ιατροδικαστικούς, ιατρικούς ή επιστημονικούς σκοπούς, μεταξύ άλλων: για συλλογή δειγμάτων ή δοκιμίων από ανθρώπους ή επιφάνειες, για σκοπούς κλινικής μικροβιολογίας, κυτταρολογίας και εξετάσεων DNA.

4.7.3. *Επισκόπηση προϊόντων και κατάλογος επεξηγηματικών παραδειγμάτων*

Ο πίνακας που ακολουθεί παρέχει επεξηγηματικά παραδείγματα για το αν ορισμένοι τύποι μπατονετών συμπεριλαμβάνονται ή εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

([28]) Έως τις 3 Ιουλίου 2021, ημερομηνία η οποία αποτελεί την προθεσμία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο για την πλειονότητα των απαιτήσεων της οδηγίας (ΕΕ) 2019/904, οι οδηγίες 90/385/ΕΟΚ και 93/42/ΕΟΚ δεν θα εφαρμόζονται πλέον. Από τις 26 Μαΐου 2021 η διάθεση των ιατροτεχνολογικών προϊόντων στην αγορά θα διέπεται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2017/745 για τα ιατροτεχνολογικά προϊόντα.

([29]) MEDDEV 2.4/1 αναθ. 9, σ. 31: Παραδείγματα που παρέχονται για τον «Κανόνα 6 — Χειρουργικά τεχνολογικά προϊόντα επεμβατικής τεχνολογίας για μεταβατική χρήση (< 60 λεπτά)».

([30]) Pirro V, Jarmusch AK, Vincenti M, Cooks RG. Direct drug analysis from oral fluid using medical swab touch spray mass spectrometry. Analytica Chimica Acta. Φεβρ. 2015·861:47-54. DOI: 10.1016/j.aca.2015.01.008. http://europepmc.org/article/PMC/4513665 Σύμφωνα με τους Pirro et al. (2015), «Οι ιατρικοί βαμβακοφόροι στειλεοί χρησιμοποιούνται ευρέως στην κλινική μικροβιολογία, την κυτταρολογία και τις εξετάσεις DNA για δειγματοληψία από τις κοιλότητες και της επιφάνειες του σώματος. Ο σχεδιασμός τους είναι ειδικός για κάθε εφαρμογή, καθώς επιλέγονται το κατάλληλο σχήμα και τα κατάλληλα υλικά για κάθε τύπο εφαρμογής. Συνήθως, το άκρο του στειλεού κατασκευάζεται από βαμβάκι, ραιγιόν ή πολυεστέρα σε βουρτσάκι με στρογγυλό, τετραγωνισμένο ή μεικτό σχήμα. Το σώμα του στειλεού μπορεί να είναι κατασκευασμένο από πλαστικό, ξύλο, χαρτί σε ρολό ή μεταλλικό σύρμα».

Πίνακας 16

Επεξηγηματικά παραδείγματα των διαφόρων τύπων μπατονετών

Τύπος μπατονέτας	Γενικά κριτήρια		Ειδικά ανά προϊόν κριτήρια			Συμπεριλαμβάνεται ή εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (πληροί όλα τα γενικά και ειδικά ανά προϊόν κριτήρια;)
	Πλαστικό	Μίας χρήσης	Μη ανθεκτικό στέλεχος	Μη καθαριζόμενες άκρες	Δεν αποτελεί ιατροτεχνολογικό προϊόν	
Μπατονέτα με διπλό άκρο και με πλαστικό στέλεχος	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ
Μπατονέτα χωρίς πλαστικό στέλεχος	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ: Το προϊόν δεν περιέχει πλαστική ύλη
Βαμβακοφόρος στειλεός με μονό άκρο και με πλαστικό στέλεχος για τη συλλογή δοκιμίων	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ: Προϊόν που προορίζεται για ιατρική χρήση
Πλαστική, επαναχρησιμοποιήσιμη γλυφίδα καθαρισμού των αυτιών	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ: Προϊόν που προορίζεται για πολλαπλές χρήσεις

4.8. **Μπαλόνια και ξυλάκια στήριξης μπαλονιών**

4.8.1. *Περιγραφή προϊόντος και κριτήρια της οδηγίας*

Τα μπαλόνια περιλαμβάνονται στα άρθρα 8 και 10, ενώ τα ξυλάκια στήριξης μπαλονιών υπόκεινται στο άρθρο 5 της οδηγίας, αλλά δεν ορίζονται ως τέτοια στην οδηγία.

Ο πίνακας που ακολουθεί παρέχει επισκόπηση των σχετικών περιγραφών της οδηγίας για τα μπαλόνια και τα ξυλάκια στήριξης μπαλονιών.

Πίνακας 17

Περιγραφές της οδηγίας για τα μπαλόνια και τα ξυλάκια στήριξης μπαλονιών

Μπαλόνια:
— Παράρτημα μέρος Ε τμήμα ΙΙ σημείο 2 και μέρος Ζ σημείο 7: «*Μπαλόνια, εκτός από μπαλόνια για βιομηχανικές ή άλλες επαγγελματικές χρήσεις και εφαρμογές, που δεν διανέμονται στους καταναλωτές.*»

Ξυλάκια στήριξης μπαλονιών:
— παράρτημα μέρος Β σημείο 6: «*Ξυλάκια που προσαρτώνται και στηρίζουν μπαλόνια, εκτός από μπαλόνια για βιομηχανικές ή άλλες επαγγελματικές χρήσεις και εφαρμογές που δεν διανέμονται στους καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων μηχανισμών για τέτοια ξυλάκια*».

Τα ακόλουθα γενικά χαρακτηριστικά μπορούν να αναγνωρίζονται προκειμένου να προσδιοριστεί αν τα μπαλόνια εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας:

— Ως μπαλόνι αναφέρεται συνήθως μη πορώδης ασκός από ελαφρύ υλικό που προορίζεται για φούσκωμα με αέρα ή αέριο. Όταν τα εν λόγω αντικείμενα διατίθενται στην αγορά, εντάσσονται κατά κύριο λόγο στον ακόλουθο κωδικό CPV: Μπαλόνια και μπάλες (παιχνίδια) (37525000-4).

— Ξυλάκι στήριξης μπαλονιού: Σύμφωνα με το παράρτημα της οδηγίας μέρος Β σημείο 6, ξυλάκια τα οποία προσαρτώνται και στηρίζουν μπαλόνια.

Όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 11, το λάτεξ δεν χαρακτηρίζεται ως φυσικό πολυμερές μη χημικώς τροποποιημένο, με αποτέλεσμα τα μπαλόνια από λάτεξ να καλύπτονται από την οδηγία, διότι ο ορισμός των πλαστικών υλών «*θα πρέπει (…) να καλύπτει τα είδη από καουτσούκ με βάση πολυμερές*».

Τα ακόλουθα χαρακτηριστικά σχεδιασμού προϊόντος συμβάλλουν στον ορισμό που αφορά τα μπαλόνια μίας χρήσης και τα ξυλάκια στήριξης μπαλονιών για τους σκοπούς της οδηγίας:

— Μηχανισμοί σφράγισης, βαλβίδες και μηχανισμοί κλεισίματος: Η απουσία βαλβίδας ή μηχανισμού σφράγισης που επιτρέπει πολλαπλό φούσκωμα και ξεφούσκωμα. Τα μπαλόνια, για τα οποία χρειάζεται να εφαρμοστεί κόμπος, σχοινί ή κορδέλα στον λαιμό ώστε να αποτραπεί η έξοδος αέρα, εμφανίζουν απώλεια ποιότητας επειδή λύνονται και ξαναδένονται. Επομένως, θεωρούνται μίας χρήσης. Τα μπαλόνια που έχουν σχεδιαστεί για να φουσκώνουν και να ξεφουσκώνουν μέσω βαλβίδας που (ξανα)κλείνει, χωρίς απώλεια ποιότητας ή λειτουργικότητας μεταξύ των χρήσεων, θεωρούνται πολλαπλών χρήσεων.

— Επαναπληρώσιμα: Μπαλόνια που κατά την αγορά τους είναι ήδη γεμάτα με αέρα ή ήλιο θεωρούνται μίας χρήσης λόγω του ότι ο πελάτης δεν έχει τη δυνατότητα να τα ξαναγεμίσει. Τα αυτοπληρούμενα μπαλόνια (με εσωτερικό μηχανισμό πλήρωσης) θεωρούνται επίσης μίας χρήσης.

4.8.2. *Ειδικές ανά προϊόν εξαιρέσεις*

Σύμφωνα με το παράρτημα μέρος Ε τμήμα ΙΙ σημείο 2 και μέρος Ζ σημείο 7, τα μπαλόνια για βιομηχανικές ή άλλες επαγγελματικές χρήσεις και εφαρμογές που δεν διανέμονται στους καταναλωτές θα πρέπει να εξαιρούνται από τις σχετικές διατάξεις της οδηγίας.

Ομοίως, το παράρτημα μέρος Β σημείο 6 εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας τα ξυλάκια που προσαρτώνται και στηρίζουν μπαλόνια για βιομηχανικές ή άλλες επαγγελματικές χρήσεις και εφαρμογές που δεν διανέμονται στους καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων των μηχανισμών για τέτοια ξυλάκια.

Το σημείο αγοράς, ο δίαυλος διανομής και ο τύπος του τελικού χρήστη είναι σημαντικά στοιχεία για να προσδιοριστεί αν τα μπαλόνια προορίζονται για οικιακή ή επαγγελματική χρήση.

Τα κάτωθι μπαλόνια θα πρέπει να θεωρείται ότι προορίζονται για βιομηχανική ή επαγγελματική χρήση:

— μπαλόνια και τα ξυλάκια που προσαρτώνται για να στηρίζουν τα εν λόγω μπαλόνια, τα οποία πωλούνται μέσω βιομηχανικών ή επαγγελματικών διαύλων, π.χ. μεταξύ επιχειρήσεων·

— μπαλόνια και τα ξυλάκια που προσαρτώνται για να στηρίζουν τα εν λόγω μπαλόνια για βιομηχανική ή επαγγελματική χρήση ή εφαρμογές, π.χ. για έρευνα, μετεωρολογικά μπαλόνια, βιομηχανική, επαγγελματική διακόσμηση, και τα οποία δεν διανέμονται στους καταναλωτές.

Ωστόσο, τα μπαλόνια και τα ξυλάκια στήριξης μπαλονιών που πωλούνται μέσω διαύλων επιχειρήσεων προς καταναλωτές ή διανέμονται σε ιδιώτες, π.χ. τα μπαλόνια και τα ξυλάκια στήριξης μπαλονιών τα οποία μπορούν να αγοράσουν ιδιώτες σε κατάστημα ή διανέμονται στους καταναλωτές σε ιδιωτική εκδήλωση δεν θεωρείται ότι προορίζονται για επαγγελματική ή βιομηχανική χρήση ή εφαρμογή αλλά αντιθέτως για οικιακή χρήση. Κατά συνέπεια, τα προϊόντα αυτά θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας. Επίσης τα μπαλόνια και τα ξυλάκια στήριξης μπαλονιών, για τα οποία κατά τον χρόνο της διάθεσής τους στην αγορά, δεν είναι σαφές αν η προβλεπόμενη χρήση είναι βιομηχανική ή οικιακή θα πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για να αποφευχθεί η πιθανότητα καταστρατήγησης της οδηγίας.

4.8.3. *Επισκόπηση προϊόντων και κατάλογος επεξηγηματικών παραδειγμάτων*

Ο πίνακας που ακολουθεί παρέχει επεξηγηματικά παραδείγματα για το αν ορισμένοι τύποι μπαλονιών και ξυλακίων στήριξης μπαλονιών συμπεριλαμβάνονται ή εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

Πίνακας 18

Επεξηγηματικά παραδείγματα των διαφόρων μπαλονιών και ξυλακίων στήριξης μπαλονιών

Τύποι μπαλονιών· ξυλάκια στήριξης μπαλονιών	Γενικά κριτήρια		Ειδικά ανά προϊόν κριτήρια	Συμπεριλαμβάνεται ή εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (πληροί όλα τα γενικά και ειδικά ανά προϊόν κριτήρια;)
	Πλαστικό	Μίας χρήσης	Προορίζεται για οικιακή χρήση	
Μπαλόνια από λάτεξ μίας χρήσης για οικιακή χρήση ή εφαρμογή	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ
Μπαλόνια από mylar ή φύλλα αλουμινίου μίας χρήσης για οικιακή χρήση ή εφαρμογή	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ
Πλαστικά ξυλάκια στήριξης μπαλονιών μίας χρήσης για οικιακή χρήση	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ
Επαναχρησιμοποιήσιμα, πλαστικά φουσκωτά παιχνίδια και μπαλόνια κορνίζα για selfie (selfie-frames) που συμπεριλαμβάνουν επανασφραγιζόμενη βαλβίδα	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ: Προϊόν που προορίζεται για πολλαπλές χρήσεις
Επαναχρησιμοποιήσιμες πλαστικές βάσεις μπαλονιών	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ: Προϊόν που προορίζεται για πολλαπλές χρήσεις
Μπαλόνια για βιομηχανικές χρήσεις και εφαρμογές π.χ. αερόστατο, μετεωρολογικό μπαλόνι.	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ: Προϊόν που προορίζεται για επαγγελματική ή βιομηχανική χρήση

4.9. **Σερβιέτες υγιεινής, ταμπόν και εφαρμογείς ταμπόν**

4.9.1 *Περιγραφή προϊόντος και κριτήρια της οδηγίας*

Η οδηγία δεν παρέχει ορισμούς για τις σερβιέτες υγιεινής, τα ταμπόν και τους εφαρμογείς ταμπόν στο πεδίο εφαρμογής της. Τα ακόλουθα γενικά χαρακτηριστικά μπορούν να αναγνωρίζονται προκειμένου να προσδιοριστεί αν οι σερβιέτες υγιεινής, τα ταμπόν και οι εφαρμογείς ταμπόν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της εν λόγω οδηγίας:

— Οι σερβιέτες υγιεινής μίας χρήσης είναι προϊόντα υγιεινής που χρησιμοποιούνται για την απορρόφηση και συγκράτηση υγρών και προορίζονται γενικά για απόρριψη έπειτα από μία χρήση.

— Οι σερβιέτες υγιεινής μίας χρήσης αποτελούνται συχνά από πολλαπλές στρώσεις υλικών οι οποίες συμπεριλαμβάνουν έναν απορροφητικό πυρήνα, που κατασκευάζεται κυρίως από κυτταρινικές και συνθετικές ίνες για να απορροφά υγρά. Για τους σκοπούς της οδηγίας, ως σερβιέτες υγιεινής αναφέρονται όχι μόνο οι σερβιέτες ή απορροφητικές πάνες, αλλά και τα σερβιετάκια, δεδομένου ότι τα προϊόντα αυτά αποτελούν υποκατηγορία των σερβιετών υγιεινής ([31]) και ως τέτοια πληρούν τα κριτήρια του πλαστικού προϊόντος μίας χρήσης. Και τα δύο προϊόντα αποτελούνται από παρόμοια υλικά και έχουν την ίδια τάση να μετατρέπονται σε θαλάσσια απορρίμματα όσον αφορά την ακατάλληλη απόρριψη, δηλαδή αν απορριφθούν στην τουαλέτα μετά τη χρήση, μπορεί να εισέλθουν στο θαλάσσιο περιβάλλον μέσω του συστήματος επεξεργασίας λυμάτων.

([31]) Βλ. EDANA στην ηλεκτρονική διεύθυνση https://www.edana.org/nw-related-industry/nonwovens-in-daily-life/absorbent-hygiene-products/feminine-care, με ημερομηνία ανάκτησης στις 9 Μαρτίου 2021.

Τα πλαστικά ταμπόν μίας χρήσης αποτελούνται εν γένει από τρία στρώματα συμπεριλαμβανομένου απορροφητικού πυρήνα ο οποίος κατασκευάζεται είτε από βισκόζη, βαμβάκι, πολυεστέρα είτε από μείγμα των ινών αυτών ([32]). Τα ταμπόν μπορεί να περιέχονται σε εφαρμογέα ταμπόν, ο οποίος αποτελείται συνήθως από επιχρισμένο χαρτί (που περιέχει ένα λεπτό πλαστικό φύλλο) ή από σκληρή πλαστική ύλη. Παρότι ορισμένες κατηγορίες ταμπόν κατασκευάζονται από βαμβάκι, πολλά φέρουν πλαστικό δικτύωμα. Πρόκειται για ένα λεπτό στρώμα από μη υφασμένη ή διάτρητη πλαστική μεμβράνη που χρησιμοποιείται για τη μείωση της απώλειας ινών και τη διευκόλυνση της εισαγωγής και αφαίρεσης των ταμπόν. Η ενότητα 2.1 παρέχει καθοδήγηση για να προσδιοριστεί αν η εν λόγω ίνα πληροί το κριτήριο εξαίρεσης των φυσικών πολυμερών που δεν έχουν τροποποιηθεί χημικώς.

Στα χαρακτηριστικά σχεδιασμού προϊόντος των σερβιετών υγιεινής, των ταμπόν και των εφαρμογέων ταμπόν που προορίζονται για μία χρήση συμπεριλαμβάνονται τα χαρακτηριστικά που αφορούν τη μη δυνατότητα πλύσης ή επαναχρησιμοποίησης διότι οι διαδικασίες πλύσης υποβαθμίζουν τη δομή και τη λειτουργία των προϊόντων αυτών.

4.9.2. *Επισκόπηση προϊόντων και κατάλογος επεξηγηματικών παραδειγμάτων*

Ο πίνακας που ακολουθεί παρέχει επεξηγηματικά παραδείγματα για το αν ορισμένοι τύποι σερβιετών υγιεινής, ταμπόν και εφαρμογέων ταμπόν συμπεριλαμβάνονται ή εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

Πίνακας 19

Επεξηγηματικά παραδείγματα διαφόρων σερβιετών υγιεινής, ταμπόν και εφαρμογέων ταμπόν

Τύπος σερβιετών υγιεινής, ταμπόν και εφαρμογέων ταμπόν	Γενικά κριτήρια		Συμπεριλαμβάνεται ή εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (πληροί όλα τα γενικά και ειδικά ανά προϊόν κριτήρια;)
	Πλαστικό	Μίας χρήσης	
Στις σερβιέτες υγιεινής, τα ταμπόν και τους εφαρμογείς ταμπόν που περιέχουν πλαστική ύλη περιλαμβάνονται όλες τις κατηγορίες σερβιετών υγιεινής ανεξαρτήτως σχήματος, μεγέθους, πάχους και βαθμού απορροφητικότητας της περιεχόμενης πλαστικής ύλης και προορίζονται για απόρριψη μετά τη χρήση	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ
Σερβιέτες υγιεινής (συμπεριλαμβάνονται και τα σερβιετάκια) ή ταμπόν που δεν περιέχουν πλαστική ύλη	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ: Το προϊόν δεν περιέχει πλαστική ύλη
Επαναχρησιμοποιήσιμα (πλενόμενα) προϊόντα εμμηνόρροιας, όπως πλενόμενες υφασμάτινες σερβιέτες, επαναχρησιμοποιήσιμο κύπελλο εμμηνόρροιας (εναλλακτικό του ταμπόν), τα εσώρουχα περιόδου (πλενόμενα εσώρουχα με ενσωματωμένη απορροφητική σερβιέτα)	ΟΧΙ /Πλενόμενες σερβιέτες που δεν περιέχουν πλαστική ύλη ΝΑΙ/Τα πλενόμενα ταμπόν, οι εφαρμογείς ταμπόν και οι σερβιέτες μπορεί να περιέχουν πλαστική ύλη (π.χ. κλιπ για τις πλενόμενες υφασμάτινες σερβιέτες)	ΟΧΙ	ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ: Τα προϊόντα δεν είναι μίας χρήσης

([32]) EDANA. (Δεκέμβριος 2019). Absorbent Hygiene Products components Pad/Liners. Πηγή: https://www.edana.org/nw-related-industry/nonwovens-in-daily-life/absorbent-hygiene-products/feminine-care.

4.10 **Υγρά μαντηλάκια**

4.10.1. *Περιγραφή προϊόντος, κριτήρια και εξαιρέσεις της οδηγίας*

Ο πίνακας 20 παρέχει επισκόπηση των σχετικών περιγραφών της οδηγίας για τα πλαστικά υγρά μαντηλάκια μίας χρήσης.

Πίνακας 20

Περιγραφές της οδηγίας για τα υγρά μαντηλάκια

Παράρτημα μέρος Δ σημείο 2, μέρος Ε τμήμα ΙΙ σημείο 1 και μέρος Ζ σημείο 6: «*Υγρά μαντηλάκια, δηλαδή προδιαβρεγμένα μαντηλάκια προσωπικής υγιεινής και οικιακής χρήσης*». Αιτιολογική σκέψη 12: «*Τα υγρά μαντηλάκια για προσωπική φροντίδα και οικιακή χρήση πρέπει επίσης να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οδηγίας, ενώ τα βιομηχανικά υγρά μαντηλάκια θα πρέπει να εξαιρούνται.*»

Τα υγρά μαντηλάκια, τα οποία κατασκευάζονται με χρήση μη φυσικών πολυμερών ή φυσικών πολυμερών που έχουν τροποποιηθεί χημικώς, όπως ο πολυεστέρας και τα πολυυδροξυαλκανοϊκά (PHA), εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας. Τα υγρά μαντηλάκια, τα οποία κατασκευάζονται εξολοκλήρου από φυσικά πολυμερή που δεν έχουν τροποποιηθεί χημικώς, όπως η βισκόζη και το lyocell, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

Η οδηγία παρέχει τα κύρια ειδικά ανά προϊόν κριτήρια που ακολουθούν για τον προσδιορισμό του αν ένα υγρό μαντηλάκι μίας χρήσης συμπεριλαμβάνεται στο πεδίο εφαρμογής της: προδιαβρεγμένα μαντηλάκια προσωπικής υγιεινής και οικιακής χρήσης.

Βάσει των ανωτέρω, ως υγρό μαντηλάκι στο πλαίσιο της οδηγίας νοείται ένα μικρό κομμάτι προϋγραθέντος ή προδιαβρεγμένου υλικού που περιέχει πλαστική ύλη και το οποίο έχει μελετηθεί, σχεδιαστεί και διατεθεί στην αγορά για μία χρήση (αναλώσιμο) και προορίζεται για προσωπική φροντίδα π.χ. για ατομική υγιεινή ή οικιακή χρήση π.χ. για σκοπούς οικιακής καθαριότητας. Τα προδιαβρεγμένα μαντηλάκια συνήθως περιέχουν υγρό εμποτισμού το οποίο έχει προστεθεί στο μαντηλάκι πριν από τη διάθεσή του στην αγορά.

Τα υγρά μαντηλάκια προσωπικής φροντίδας προορίζονται να χρησιμοποιηθούν για σκοπούς υγιεινής. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται ο καθαρισμός και η φροντίδα του δέρματος τόσο ενηλίκων όσο και βρεφών π.χ. βρεφικά μαντηλάκια, μαντηλάκια αφαίρεσης καλλυντικών/μέικ-απ, μαντηλάκια φροντίδας της ευαίσθητης περιοχής, κ.λπ.

Τα υγρά μαντηλάκια για οικιακή χρήση προορίζονται να χρησιμοποιηθούν σε οικιακές εγκαταστάσεις. Μεταξύ αυτών συγκαταλέγονται τα υγρά μαντηλάκια που χρησιμοποιούνται για σκοπούς οικιακής καθαριότητας π.χ. μαντηλάκια που χρησιμοποιούνται για τον καθαρισμό των επιφανειών της κουζίνας και του μπάνιου, υγρά μαντηλάκια για τον καθαρισμό ιδιωτικών οχημάτων, μαντηλάκια καθαρισμού γυαλιών, κ.λπ.

Επιπλέον, τα προϊόντα αυτά πωλούνται συνήθως στην αγορά σε πακέτα που περιέχουν πολλά υγρά μαντηλάκια μίας χρήσης.

Παρότι στην οδηγία δεν αναφέρεται ρητά, τα υγρά μαντηλάκια, τα οποία έχουν μελετηθεί, σχεδιαστεί και διατεθεί στην αγορά για επαγγελματική χρήση, όπως τα ιατρικά μαντηλάκια ή τα μαντηλάκια υγείας, δεν πληρούν τα κριτήρια για προσωπική φροντίδα ή οικιακή χρήση. Κατά συνέπεια, τα προϊόντα αυτά δεν θεωρείται ότι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

Το σημείο αγοράς, ο δίαυλος διανομής και ο τύπος του τελικού χρήστη είναι σημαντικά στοιχεία τα οποία πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί αν ορισμένα υγρά μαντηλάκια προορίζονται για οικιακή ή επαγγελματική χρήση. Για παράδειγμα, τα υγρά μαντηλάκια που πωλούνται μέσω επαγγελματικών διαύλων διανομής π.χ. δίαυλοι μεταξύ επιχειρήσεων, και τα οποία χρησιμοποιούνται από τους επαγγελματίες υγείας, θεωρείται ότι προορίζονται για επαγγελματική χρήση και δεν συμπεριλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας. Ωστόσο, τα υγρά μαντηλάκια που πωλούνται σε διαύλους επιχειρήσεων προς καταναλωτές και διανέμονται σε μη επαγγελματίες καταναλωτές, π.χ. υγρά μαντηλάκια, τα οποία μπορούν να αγοράσουν ιδιώτες από το φαρμακείο και να τα χρησιμοποιήσουν στο σπίτι, δεν θεωρείται ότι προορίζονται για επαγγελματική χρήση. Κατά συνέπεια, τα προϊόντα αυτά συμπεριλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

Ο πίνακας που ακολουθεί περιέχει ενδεικτικό κατάλογο των κατηγοριών που αφορούν τα υγρά μαντηλάκια που συμπεριλαμβάνονται ή εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας ([33]):

Πίνακας 21

Παραδείγματα κατηγοριών που αφορούν τα υγρά μαντηλάκια

Κατηγορία προϊόντος: υγρά μαντηλάκια	
Καλύπτονται από την οδηγία	Προσωπική φροντίδα
	— Βρεφικά μαντηλάκια — Μαντηλάκια καθαρισμού του δέρματος (συμπεριλαμβάνονται τα χέρια και το σώμα) — Απολυμαντικά μαντηλάκια για τα χέρια, μεταξύ άλλων όταν παρέχονται σε καταναλωτές σε αεροπλάνα, αεροδρόμια, τρένα ή άλλους χώρους — Μαντηλάκια προσώπου/καλλυντικά μαντηλάκια [π.χ. μάσκες προσώπου ή μάσκες σε φύλλα (sheet masks), μαντηλάκια καθαρισμού προσώπου/αφαίρεσης μέικ-απ] — Μαντηλάκια για τη φροντίδα της ευαίσθητης περιοχής — Μαντηλάκι τουαλέτας
	Υγρά μαντηλάκια για οικιακή χρήση
	— Μαντηλάκια οικιακής καθαριότητας που χρησιμοποιούνται για την αφαίρεση λεκέδων και τον καθαρισμό επιφανειών όπως δάπεδα, μπάνια, κουζίνες, έπιπλα, παράθυρα, οθόνες τηλεόρασης και υπολογιστή, κ.λπ. — Απολυμαντικά μαντηλάκια που προορίζονται για οικιακή χρήση, μεταξύ άλλων όταν παρέχονται στους καταναλωτές σε αεροπλάνα, αεροδρόμια, τρένα ή άλλους χώρους — Μαντηλάκια καθαρισμού γυαλιών (γυαλιά οράσεως) — Μαντηλάκια αυτοκινήτου που προορίζονται για οικιακή χρήση — Μαντηλάκια για κατοικίδια που προορίζονται για οικιακή χρήση
Εξαιρούνται από την οδηγία	Υγρά μαντηλάκια για βιομηχανική χρήση
	— Μαντηλάκια αυτοκινήτου (προετοιμασία επιφανειών, γυάλισμα, απορροφητικά ελαίων και χημικών) που προορίζονται για βιομηχανική ή επαγγελματική χρήση — Μαντηλάκια του κλάδου ηλεκτρονικών ειδών και υπολογιστών (απομάκρυνση σκόνης, μαντηλάκια για ευαίσθητο και σύνθετο καθαρισμό) που προορίζονται για βιομηχανική ή επαγγελματική χρήση — Μαντηλάκια του κλάδου τροφίμων (καθαρισμός μηχανημάτων, συντήρηση, απορροφητικό υγρών, μαντηλάκια καθαρισμού χεριών) που προορίζονται για βιομηχανική ή επαγγελματική χρήση — Μαντηλάκια για επιστατικές εργασίες (γυάλισμα, καθαρισμός και συντήρηση εξοπλισμού, υγρό καθάρισμα δαπέδου, απομάκρυνση σκόνης) που προορίζονται για βιομηχανική ή επαγγελματική χρήση — Μαντηλάκια του κλάδου κατασκευών, μηχανολογίας και συντήρησης (μαντηλάκια καθαρισμού μηχανημάτων, συντήρησης, απορρόφησης υγρών, καθαρισμού χεριών) που προορίζονται για βιομηχανική ή άλλη επαγγελματική χρήση — Μαντηλάκια του κλάδου των οπτικών (μαντηλάκια γυαλίσματος, απομάκρυνσης της σκόνης) που προορίζονται για βιομηχανική ή επαγγελματική χρήση — Μαντηλάκια του κλάδου τυπογραφίας (μαντηλάκια καθαρισμού μηχανημάτων, συντήρησης, απορρόφησης υγρών, καθαρισμού χεριών) που προορίζονται για βιομηχανική ή επαγγελματική χρήση — Μαντηλάκια του κλάδου μεταφορών (μαντηλάκια καθαρισμού και συντήρησης οχημάτων, καθαρισμού παραθύρων) που προορίζονται για βιομηχανική ή επαγγελματική χρήση
	Επαγγελματική χρήση
	— Ιατρικά μαντηλάκια/μαντηλάκια υγείας όπως απολυμαντικά μαντηλάκια νοσοκομειακού επιπέδου για τον καθαρισμό και την απολύμανση επιφανειών που προορίζονται για βιομηχανική ή επαγγελματική χρήση — Ιατρικά μαντηλάκια/μαντηλάκια υγείας όπως μαντηλάκια φροντίδας ασθενών για σκοπούς υγιεινής του ανθρώπου που προορίζονται για βιομηχανική ή επαγγελματική χρήση

Τα υγρά μαντηλάκια για τα οποία δεν είναι σαφές αν η προβλεπόμενη χρήση είναι βιομηχανική ή επαγγελματική ή οικιακή συμπεριλαμβάνονται στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για να αποφευχθεί η πιθανότητα καταστρατήγησης της οδηγίας.

4.10.2. *Επισκόπηση προϊόντων και κατάλογος επεξηγηματικών παραδειγμάτων*

Ο πίνακας 22 παρέχει καθοδήγηση σχετικά με τον τρόπο ερμηνείας των γενικών και των ειδικών ανά προϊόν κριτηρίων για τα υγρά μαντηλάκια, μαζί με παραδείγματα για το αν ορισμένα υγρά μαντηλάκια συμπεριλαμβάνονται ή εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

([33]) EDANA, (n.d). Βιομηχανικά μαντηλάκια. Πηγή: www.edana.org/nw-related-industry/nonwovens-in-daily-life/wipes/industrial-wipes.

Πίνακας 22

Παραδείγματα διαφόρων τύπων υγρών μαντηλακίων

Τύπος υγρών μαντηλακίων	Γενικά κριτήρια		Ειδικά ανά προϊόν κριτήρια		Συμπεριλαμβάνεται ή εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (πληροί όλα τα γενικά και ειδικά ανά προϊόν κριτήρια;)
	Πλαστικό	Μίας χρήσης	Προδιαβρεγμένα	Προσωπική φροντίδα ή οικιακή χρήση	
Υγρά μαντηλάκια που περιέχουν πλαστική ύλη	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ
Υγρό μαντηλάκι από βισκόζη ή lyocell (αναγεννημένη κυτταρίνη) που δεν περιέχει πολυεστέρα ή άλλες πλαστικές ύλες	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ: Το προϊόν δεν είναι κατασκευασμένο εξολοκλήρου ή εν μέρει από πλαστική ύλη
Προδιαβρεγμένο μαντηλάκι (π.χ. που μπορεί να αναγράφεται στη συσκευασία του προϊόντος ως εξής: «Προϋγραθέντα υγρομάντηλα» ή «προδιαβρεγμένα»)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ
Στεγνά μαντηλάκια (π.χ. μη προδιαβρεγμένα πριν από τη διάθεση στην αγορά· μπορεί επίσης να αναγράφεται στη συσκευασία του προϊόντος ως εξής: «στεγνά μαντηλάκια καθαρισμού του δέρματος»)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ: Το προϊόν δεν είναι «προδιαβρεγμένο»
Υγρό μαντηλάκι προσωπικής φροντίδας (π.χ. που μπορεί να αναγράφεται στη συσκευασία του προϊόντος ως εξής: «υγρά μαντηλάκια αφαίρεσης μέικ-απ» ή «βρεφικά μαντηλάκια»)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ
Υγρά μαντηλάκια για οικιακή χρήση (π.χ. που μπορεί να αναγράφεται στη συσκευασία του προϊόντος ως εξής: «Μαντηλάκι οικιακής καθαριότητας πολλαπλών χρήσεων»)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ
Υγρά μαντηλάκια για βιομηχανική χρήση (π.χ. υγρά μαντηλάκια που χρησιμοποιούνται στη βιομηχανία για τον καθαρισμό μηχανών)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ: Το προϊόν θεωρείται υγρό μαντηλάκι για βιομηχανική χρήση
Υγρό μαντηλάκι για επαγγελματική χρήση (π.χ. ιατρικά μαντηλάκια/μαντηλάκια υγείας που πωλούνται μέσω επαγγελματικών διαύλων διανομής μεταξύ επιχειρήσεων και προορίζονται για χρήση από επαγγελματίες υγείας)	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ: Το προϊόν δεν προορίζεται για οικιακή χρήση

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/4813/oj

4.11. **Προϊόντα καπνού με φίλτρο και φίλτρα που κυκλοφορούν στο εμπόριο για χρήση σε συνδυασμό με προϊόντα καπνού**

4.11.1. *Περιγραφή προϊόντος και κριτήρια της οδηγίας*

Ο πίνακας που ακολουθεί παρέχει επισκόπηση των σχετικών περιγραφών που αφορούν τα προϊόντα καπνού με φίλτρο και τα φίλτρα για χρήση σε συνδυασμό με προϊόντα καπνού, σύμφωνα με την οδηγία.

Πίνακας 23

Περιγραφές της οδηγίας για τα προϊόντα καπνού με φίλτρο και τα φίλτρα

Το άρθρο 3 σημείο 18 αναφέρεται στα προϊόντα καπνού όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 4 της οδηγίας 2014/40/ΕΕ.
Στο παράρτημα μέρος Δ σημείο 3, μέρος Ε τμήμα ΙΙΙ και μέρος Ζ σημείο 5 περιγράφονται τα προϊόντα καπνού ως «*Προϊόντα καπνού με φίλτρο και φίλτρα που κυκλοφορούν στο εμπόριο για χρήση σε συνδυασμό με προϊόντα καπνού*».
Στο άρθρο 2 σημείο 4 της οδηγίας 2014/40/ΕΕ, τα «προϊόντα καπνού» ορίζονται ως εξής:
«“προϊόντα καπνού” ή “καπνικά προϊόντα”: προϊόντα που μπορούν να καταναλωθούν και τα οποία αποτελούνται, έστω και εν μέρει, από καπνό, είτε γενετικά τροποποιημένο είτε όχι».

Τα προϊόντα καπνού με φίλτρο ή τα φίλτρα που κυκλοφορούν στο εμπόριο για χρήση σε συνδυασμό με προϊόντα καπνού που περιέχουν οξική κυτταρίνη θεωρείται ότι υποκαθιστούν ένα χημικώς τροποποιημένο φυσικό πολυμερές και, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούν τους άλλους σχετικούς όρους για τα εν λόγω προϊόντα, εμπίπτουν, κατά συνέπεια, στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας.

Τα κύρια ειδικά ανά προϊόν κριτήρια για να προσδιοριστεί αν προϊόν καπνού με φίλτρο ή φίλτρο που κυκλοφορεί στο εμπόριο για χρήση σε συνδυασμό με προϊόντα καπνού εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας είναι:

— Το προϊόν είναι προϊόν καπνού (όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 4 της οδηγίας 2014/40/ΕΕ) και περιέχει φίλτρο: π.χ. τσιγάρο ή πούρο·

— Το προϊόν είναι χωριστό φίλτρο για χρήση με προϊόντα καπνού: π.χ. φίλτρο ή μίνι φίλτρο.

4.11.2. *Επισκόπηση προϊόντων και κατάλογος επεξηγηματικών παραδειγμάτων*

Επεξηγηματικά παραδείγματα για το αν ορισμένοι τύποι προϊόντων καπνού με φίλτρο ή φίλτρων που κυκλοφορούν στο εμπόριο για χρήση σε συνδυασμό με προϊόντα καπνού συμπεριλαμβάνονται ή εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας παρέχονται στον πίνακα 24.

Πίνακας 24

Παραδείγματα διαφόρων τύπων προϊόντων καπνού με φίλτρο και φίλτρων που κυκλοφορούν στο εμπόριο για χρήση σε συνδυασμό με προϊόντα καπνού

Τύπος προϊόντος καπνού ή φίλτρου	Γενικά κριτήρια		Ειδικά ανά προϊόν κριτήρια	Συμπεριλαμβάνεται ή εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (πληροί όλα τα γενικά και ειδικά ανά προϊόν κριτήρια;)
	Πλαστικό	Μίας χρήσης	Προϊόν καπνού με φίλτρο ή φίλτρο που κυκλοφορεί στο εμπόριο για χρήση σε συνδυασμό με προϊόντα καπνού	
Τσιγάρο ή πούρο με φίλτρο που περιέχει πλαστική ύλη	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΕΤΑΙ
Χωριστά φίλτρα μίας χρήσης που περιέχουν πλαστική ύλη	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ

Τύπος προϊόντος καπνού ή φίλτρου	Γενικά κριτήρια		Ειδικά ανά προϊόν κριτήρια	Συμπεριλαμβάνεται ή εξαιρείται από το πεδίο εφαρμογής της οδηγίας (πληροί όλα τα γενικά και ειδικά ανά προϊόν κριτήρια;)
	Πλαστικό	Μίας χρήσης	Προϊόν καπνού με φίλτρο ή φίλτρο που κυκλοφορεί στο εμπόριο για χρήση σε συνδυασμό με προϊόντα καπνού	
Ηλεκτρονικό τσιγάρο ή προϊόντα ατμίσματος, όπου συμπεριλαμβάνονται φίλτρα με ή χωρίς πλαστική ύλη	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ: Το προϊόν προορίζεται για πολλαπλές χρήσεις· το προϊόν δεν περιέχει καπνό
Ηλεκτρονική συσκευή για χρήση με προϊόν αεριοποιημένου καπνού όπου συμπεριλαμβάνεται φίλτρο μίας χρήσης που περιέχει πλαστική ύλη	ΝΑΙ	ΝΑΙ (το φίλτρο)	ΝΑΙ	Συμπεριλαμβάνεται: Παρότι η ηλεκτρονική συσκευή προορίζεται για πολλαπλές χρήσεις, ο καπνός και τα φίλτρα είναι για μία χρήση
Χύμα καπνός π.χ. για χρήση σε πίπα ή σε στριφτό τσιγάρο χωρίς φίλτρο που περιέχει πλαστική ύλη	ΟΧΙ	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΕΞΑΙΡΕΙΤΑΙ: Το προϊόν δεν είναι κατασκευασμένο εξολοκλήρου ή εν μέρει από πλαστική ύλη· το προϊόν δεν περιέχει φίλτρο

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Επισκόπηση των πλαστικών προϊόντων μίας χρήσης, των περιγραφών τους και των σχετικών απαιτήσεων που προβλέπονται στην οδηγία

Πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης	Σχετικό μέρος του παραρτήματος και εφαρμοστέες ουσιαστικές απαιτήσεις, εξαιρουμένων των υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων		Πλέον σχετικό μέρος του παραρτήματος της οδηγίας που περιέχει τις περιγραφές των προϊόντων
Μπαλόνια	Μέρος Ε	Διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού (άρθρο 8 παράγραφος 3)	Μέρος Ε τμήμα ΙΙ σημείο 2
	Μέρος Ζ	Ευαισθητοποίηση (άρθρο 10)	Μέρος Ζ σημείο 7
Ξυλάκια στήριξης μπαλονιών	Μέρος Β	Περιορισμοί της διάθεσης στην αγορά (άρθρο 5)	Μέρος Β σημείο 6
Φιάλες ποτών ≤ 3L, συμπεριλαμβανομένων των καπακιών και των καλυμμάτων τους	Μέρος Γ	Απαιτήσεις για τα προϊόντα (άρθρο 6 παράγραφος 5)	Μέρη Γ και ΣΤ
	Μέρος ΣΤ	Χωριστή συλλογή (άρθρο 9)	
Περιέκτες ποτών ≤ 3L, συμπεριλαμβανομένων των καπακιών και των καλυμμάτων τους	Μέρος Γ	Απαιτήσεις για τα προϊόντα (άρθρο 6 παράγραφοι 1 έως 4)	Μέρος Γ
	Μέρος Ε	Διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού (άρθρο 8 παράγραφος 2)	Μέρος Ε τμήμα Ι σημείο 3
	Μέρος Ζ	Ευαισθητοποίηση (άρθρο 10)	Μέρος Ζ σημείο 3
Περιέκτες ποτών από διογκωμένο πολυστυρένιο και τα καπάκια και καλύμματά τους	Μέρος Β	Περιορισμοί της διάθεσης στην αγορά (άρθρο 5)	Δεν παρέχονται ειδικές ανά προϊόν περιγραφές
Αναδευτήρες ποτών	Μέρος Β	Περιορισμοί της διάθεσης στην αγορά (άρθρο 5)	Δεν παρέχονται ειδικές ανά προϊόν περιγραφές
Κυπελλάκια	Μέρος Δ	Απαιτήσεις σχετικά με τη σήμανση (άρθρο 7)	Δεν παρέχονται ειδικές ανά προϊόν περιγραφές
Κυπελλάκια και τα καπάκια και καλύμματά τους	Μέρος Α	Μείωση της κατανάλωσης (άρθρο 4)	
	Μέρος Ζ	Ευαισθητοποίηση (άρθρο 10)	
	Μέρος Ε	Διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού (άρθρο 8 παράγραφος 2)	
Κυπελλάκια από διογκωμένο πολυστυρένιο και τα καπάκια και καλύμματά τους	Μέρος Β	Περιορισμοί της διάθεσης στην αγορά (άρθρο 5)	Δεν παρέχονται ειδικές ανά προϊόν περιγραφές
Μπατονέτες	Μέρος Β	Περιορισμοί της διάθεσης στην αγορά (άρθρο 5)	Δεν παρέχονται ειδικές ανά προϊόν περιγραφές
Μαχαιροπίρουνα (πιρούνια, μαχαίρια, κουτάλια, ξυλάκια φαγητού)	Μέρος Β	Περιορισμοί της διάθεσης στην αγορά (άρθρο 5)	Δεν παρέχονται ειδικές ανά προϊόν περιγραφές

Πλαστικά προϊόντα μίας χρήσης	Σχετικό μέρος του παραρτήματος και εφαρμοστέες ουσιαστικές απαιτήσεις, εξαιρουμένων των υποχρεώσεων υποβολής εκθέσεων		Πλέον σχετικό μέρος του παραρτήματος της οδηγίας που περιέχει τις περιγραφές των προϊόντων
Περιέκτες τροφίμων	Μέρος Α	Μείωση της κατανάλωσης (άρθρο 4)	Μέρος Α σημείο 2
	Μέρος Ε	Διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού (άρθρο 8 παράγραφος 2)	Μέρος Ε τμήμα Ι σημείο 1
	Μέρος Ζ	Ευαισθητοποίηση (άρθρο 10)	Μέρος Ζ σημείο 1
Περιέκτες τροφίμων από διογκωμένο πολυστυρένιο	Μέρος Β	Περιορισμοί της διάθεσης στην αγορά (άρθρο 5)	Μέρος Β σημείο 7
Λεπτές πλαστικές σακούλες μεταφοράς	Μέρος Ε	Διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού (άρθρο 8 παράγραφος 2)	Άρθρο 3 σημείο 1γ της οδηγίας 94/62/ΕΚ
	Μέρος Ζ	Ευαισθητοποίηση (άρθρο 10)	
Πακέτα και περιτυλίγματα	Μέρος Ε	Διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού (άρθρο 8 παράγραφος 2)	Μέρος Ε τμήμα Ι σημείο 2
	Μέρος Ζ	Ευαισθητοποίηση (άρθρο 10)	Μέρος Ζ σημείο 2
Πιάτα	Μέρος Β	Περιορισμοί της διάθεσης στην αγορά (άρθρο 5)	Δεν παρέχονται ειδικές ανά προϊόν περιγραφές
Σερβιέτες υγιεινής, ταμπόν και εφαρμογείς ταμπόν	Μέρος Δ	Απαιτήσεις σχετικά με τη σήμανση (άρθρο 7)	Δεν παρέχονται ειδικές ανά προϊόν περιγραφές
	Μέρος Ζ	Ευαισθητοποίηση (άρθρο 10)	
Καλαμάκια	Μέρος Β	Περιορισμοί της διάθεσης στην αγορά (άρθρο 5)	Δεν παρέχονται ειδικές ανά προϊόν περιγραφές
Προϊόντα καπνού με φίλτρο και φίλτρα που κυκλοφορούν στο εμπόριο για χρήση σε συνδυασμό με προϊόντα καπνού	Μέρος Δ	Απαιτήσεις σχετικά με τη σήμανση (άρθρο 7)	Άρθρο 2 παράγραφος 4 της οδηγίας 2014/40/ΕΕ
	Μέρος Ε	Διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού (άρθρο 8 παράγραφος 3)	
	Μέρος Ζ	Ευαισθητοποίηση (άρθρο 10)	
Υγρά μαντηλάκια	Μέρος Δ	Απαιτήσεις σχετικά με τη σήμανση (άρθρο 7)	Μέρος Δ σημείο 2
	Μέρος Ε	Διευρυμένη ευθύνη του παραγωγού (άρθρο 8 παράγραφος 3)	Μέρος Ε τμήμα ΙΙ σημείο 1
	Μέρος Ζ	Ευαισθητοποίηση (άρθρο 10)	Μέρος Ζ σημείο 6